

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto VIII.

Ljubljana, 6. avgusta 1936

Štev. 31.

Izhaja vsak četrtek. — Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa cesta št. 29/1, Poštni predal št. 345.

Naročnina za četrt leta 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. — V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji 60 frankov, v Ameriki 2 1/2 dolarja. — Naročnino je treba plačati vnaprej. — Za odgovore je priložiti znamko.

Več tovaren - več dela!

Zgled, kako preskrbeti ljudem za službo, je dala neka občina v Hrvatskem Zagorju. Naznanila je, da bo dala industriji, ki se naseli v njihovem kraju, posebne ugodnosti. Med drugim obljublja brezplačno zemljišče, 10 let bo tovarna oproščena občinskih davkov, meščani pa so obljubili, da bodo deloma brezplačno pomagali pri zgraditvi tovarne in občina daje na razpolago popolnoma brezplačno 1000 voz za prevoz materiala pri gradnji tovarne. Tako skušajo privabiti v svoj kraj kakšno tovarno, da bi na ta način zasigurali stalen zaslužek svojim občanom.

Ta oglas mi je dal misliti. Res je, če bi vsak trg in vsako mesto stavilo industriji takšne predloge, bi to pripeljalo do nemogočega položaja. Na drugi strani je pa tudi to res, da se marsikatero mesto premalo briga, da bi si zagotovilo industrijo, da bi polno bi se zaposlilo prebivalstvo ter se na ta način pobrigalo za obstanek sto in tisoč družin, ki morajo zaradi pomanjkanja dela trpeti veliko bedo, ker jim občina ne more dati dovolj podpore in ki jo zdrav človek le nerad sprejema, ker bi rad delal.

Znano je, da se industrija Ljubljane izogiba. Ravno tako je pa tudi to znano, da mora občina zlasti paziti veliko družin zaradi brezposelnosti podpirati. Pomagati mora mestna občina in ravno tako mora pomagati vsak posameznik z dobrovoljnimi prispevki. Ko bi imeli v Ljubljani večjo industrijo, bi marsikateri brezposeln ali pa le delno včasih zaposleni občan našel svoj stalni zaslužek. Dalje bi industrija pozivila trgovino in obrt ter prispevala k zboljšanju mestnih financ.

Interesantno je, da se industrija Ljubljane izogiba. Kar imamo industrije danes na področju Ljubljane, to je zelo malo. Ko vidimo napredek drugih mest in slišimo ali beremo, kako se industrija v marsikaterem mestu živahno razvija, kako se gradijo nove tovarne, kako se nameščajo novi delavci, se nehotе vprašamo, zakaj in kako, da nimamo v Ljubljani več industrije, in zakaj se Ljubljana v tem oziru ne more razvijati.

Industrija potrebuje v prvi vrsti mnogo delovne moči, potrebuje poceni elektriko, prometno križišče itd., itd. Logično je, da ovirajo industrijo velike obremenitve, tako da domači človek nikamor ne more iz skromnih razmer, ker se mu postavlja nasproti težak tuji kapital, ki zmora vse. A še ta se raje izogne, če ga mesto preveč obdavi, ali mu nudi predrago električno energijo, zahteva predrago mestno uvožnino itd., itd.

Velikokrat je že bilo v naših časopisih govora o industriji. Koliko se je pisalo o tem, da bi kazalo nuditi industriji boljše pogoje za njen razvoj, vendar v tem oziru nismo napredovali. Ostali smo tam, kjer smo bili. Zakaj? Na to vprašanje ni odgovora.

Kdor je bil v Mariboru in si je tam ogledal tekstilne tovarne, se čudi, neverjetno se mu zdi, kako se tam tekstilne tovarne širijo in napredujejo. Skoraj pri vsaki tovarni gradijo nova poslopja. Ravno tako mali Kranj. Le pogledajte ga, kako se je to malo gojenjsko mestce razvilo, da je v industriji veliko močnejše kakor Ljubljana. Saj je Kranj eno največjih industrijskih mest v vsej naši državi.

Gotovo noben pameten človek ne dvomi o tem, da je Ljubljani na vsak način potrebna mnogo večja industrija, kakor jo ima zdaj. Potreba pa bo še večja po tolikšni razširitvi mestnega ozemlja. V mestih se ustvarja brezposelnost huje ko na deželi. Zato morajo pa mesta tudi s toliko večjo vneto skrbeti za zaposlitev tolikih tisočev, danes brezposelnih.

Vsako pa tudi ve, kako pogubno je, da ne rečemo, kako zločinsko je to blazno varčevanje v izdatkih za javne dobrine. Treba je dela, dela in zopet dela! Podpore? Ko bi pomenile samo proč vržen denar, bi še ne bilo najhujše. Toda podpore pomenjajo moderno suženjstvo, ponižanje človekovega dostojanstva, demoralizacijo družbe, a nazadnje — vse se pogreza vedno globlje! Samo delo reši človeka!

Ena vrsta rešitve teh vprašanj je tudi industrija. Večjim mestom, posebno pa Ljubljani je potrebna velika industrija. Koristi od nje ima občina sama direktno, a še več indirektno, ker dobe v njej zaposlitve in služba tisti številni delavci in njihove družine, ki morajo sicer živeti pod težo najhujše bede — brezposelnosti.

Podpirati moramo predvsem domačo industrijo, nuditi ji takšne pogoje, da more dati zadostno zaslužka vsem zaposlenim, a da more tudi sama žveti.

Haka

Razgled po svetu

Španija v luči mednarodnih interesov

Španska revolucija je še vedno v ospredju mednarodnih dogodkov v Evropi. Še vedno se preliva kri kar v potokih. Uporniki kakor tudi vlada se še vedno znova oborožujejo in pripravljajo na nove borbe, ker hoče vsaka stranka doseči končno odločilno bitko. Poročila iz Španije o uspehih nasprotujočih si strank pa so tudi še vedno tako nejasna, da je težko doznati, kdo je močnejši in kdo bo zmagal.

Nekaj pa se v tej revoluciji že jasni, predvsem to, da so na uspehu te ali one stranke zainteresirane razne evropske države. To lahko izzove mednarodne konflikte, ker se simpatije do upornikov in simpatije do vlade v Španiji že dovolj jasno opredeljujejo. To tudi ne bo ostalo brez vpliva na sestanke locarnskih veselil in na potek konference v Bruslju.

Uporniške čete so že takoj v začetku vojaških operacij proti vladnim četam spoznale, da jim primanjkuje za popoln uspeh municije in letal. General Franco se je zato obrnil na inozemstvo in je v resnici tudi dosegel nekaj uspehov glede preskrbe z letali in bombami. Kakor poročajo evropski časopisi, so dobili uporniki vojna letala deloma iz Italije deloma iz Nem-

prisiljena energično poseči vmes in izdatno podpreti madridsko vlado. — Francoska vlada je prepričana, da bi v Španiji ne prišlo do upora, če bi general Franco ne dobil za svojo revolucijo orožja in municije ter finančne pomoči od zunaj.

Ze samo po sebi nas zanima vprašanje, ki se nehotе vsiljuje ob pogledu na te dogodke: zakaj se nekatere vesilele tako živahno zanimajo za Španijo?

Mednarodni interesi so čudna stvar, so zelo zavozlani, komplicirani. Anglija je na primer v Španiji zato tako zainteresirana, ker ima tam naložena veliko denarja. Zainteresirana je na Gibraltarju, na Tangeru in končno ji ni vse eno, ali ostane na vladni skrajna levica, ker so Angleži nerazpoloženi proti komunistom in sindikalistom. Ravno tako pa ne bi bilo v interesu Angležev, če bi zmagal general Franco, ker bi s tem prišel v Španijo na vladno skrajni radikalizem, kar bi pomenilo močno okrepitev fašizma v Evropi. Baje se je general Franco obvezal, da bo Španija izostala iz Zveze narodov in da bo prilagodila svojo zunanjo politiko politiki Italije in Nemčije, ako zmagata njegova stranka.

Anglija si torej ne želi ne sedanje vlade in njenega režima, pa niti zmagge uporniških čet. Toda kaj bi si Anglija želela? Težka stvar! Želi si pač vlado, ki bi spoštovala sklenjene trgovske pogodbe in ki bi pustila angleškemu kapitalu svobodno pot, da se udelejuje v Španiji tudi nadalje.

Francija pa si želi, da bi zmogala vlada nad uporniki zato, ker bi imela v Španiji kot svoji sosedi vlado, ki bi bila ravno tako orientirana, kakor je njena doma v Franciji. Želi si da bi zmogala demokracija.

Nemčija in Italija pa si želita, da bi zavladali uporniki, ker bi se na ta način močno ojačila vrsta fašističnih držav.

A še eno zelo važno vprašanje muči evropske države: Anglija, Francija in Italija so v silnih skrbeh za to, kdo bo dobil premoč v Sredozemskem morju. Zato bo izid državljanske vojne v Španiji zelo velikega pomena tudi glede tega vprašanja.

GENERAL MOLA, VRHOVNI POVELJNIK UPORNIKOV NA SEVERU, ČLAN UPORNIŠKE VLADE V BURGOSU

ije. Nemčija je dala upornikom na razpolago tudi večja finančna sredstva, obenem jim je obljubila dobaviti tudi letala, municije in druge vojaške potrebščine.

Francija simpatizira brez dvoma s sedanjo špansko vlado, ki jo tvorijo socialisti in komunisti. Dasi je sicer sklenila, da se ne bo vmešavala v notranje španske razmere, vendar javnost sodi, da je španska vlada že dobila pomoč od Francije in da jo bo še dobivala.

V zvezi s pomočjo in z dobavami vojaškega materiala, ki ga nekatere države dajejo vladni, druge pa upornikom, utegne imeti španska državljanska vojna resne posledice in vplive v mednarodnem položaju. Francoska vlada zahteva, da naj se vsa ta zadeva preišče, naj se skliče mednarodna konferenca, ki bi obravnavala sporna vprašanja španske politike. Ako tega ne bi mogli doseči, bo francoska vlada

nad Palestino — Palestina pa naj se proglasi za angleško kolonijo.

V Londonu se zavzemajo tudi za ta predlog, naj bi se Palestina organizirala po vzorcu Švice na tri kantone (okrožja). Prvi kanton naj bi bil židovski, drugi arabski, tretji pa mešanih narodnosti. Vsak kanton bi bil popolnoma avtonomen, le da bi se smeli naseljevati v židovskem kantonu samo židje, v arabskem samo Arabci, a v mešanem kantonu sicer različni po narodnosti, toda glede števila po določenem ključu.

Interesantne izjave ministra Edena

Koncem prejšnjega tedna je imel angleški zunanji minister Eden v angleški spodnji zbornici govor o aktualnih mednarodnih vprašanjih.

Interesantno je, kar je povedal o londonskem in bruseljskem sestanku. Rekel je, da je londonski sestanek šele uvod v veliko akcijo, ki ji mora biti namen, da uredi vsa pereča evropska vprašanja. O kolektivni varnosti je rekel, da bi bil ta problem hitro rešen, če bi se vse države obvezale, da bodo nastopile proti vsakemu napadalcu z vsemi gospodarski-

GENERAL CABANELLAS, PREDSEDNIK NACIONALNE VLADE UPORNIKOV V BURGOSU

mi, finančnimi in ravno tako tudi vojaškimi sankcijami.

O napetosti v Sredozemskem morju, ki je nastala zaradi italijansko-abe-sinske vojne, pa trdi minister Eden, da se je znatno polegla. Rekel je, da je v zadnjem času dala italijanska vlada iz lastnega nagiba zagotovilo Jugoslaviji, Turčiji in Grčiji, da nima proti nobeni teh držav nikakih napadalnih namenov ter da ne bo zaradi sankcij nobenih represalij.

Zadnji dogodki v Avstriji

V zadnjem času, najbolj pa o priliki prenašanja olimpijske bakle skozi Avstrijo v Nemčijo, so priredili hitlerjevci v Avstriji demonstracije in manifestacije v tako velikem obsegu, da jih policija ni mogla niti preprečiti niti ustaviti. Znano je, da je dala Avstrija amnestijo političnim obsojencem, katere so bili v prvi vrsti de-

Vzorno čisto — vzorno negovano po vsakem pranju

Vedno z

GAZELA

GT 33-33

TERPENTINOVIM MILOM

Pere res belo!

ležni hitlerjevci. Ker pa je bila ta amnestija le pogojna, so zdaj vse tiste, ki so aktivno sodelovali pri teh zadnjih hitlerjevskih demonstracijah, poslali zopet nazaj v koncentracijske taborne ter jim s tem amnestijo prekličali. Aretiranih in zaprtih v koncentracijskih taborih je od zdaj okrog 500 hitlerjevcev. Tako številne aretacije so vzbudile v Avstriji veliko nezadovoljnost in ogorčenje. S tem v zvezi je interesanten govor, ki ga je imel avstrijski kancelar dr. Schuschnigg v Celovcu. Med drugim je rekel tole:

»Kakor smo si sicer na jasnem, da je naša dolžnost storiti vse, da se normalizirajo naši odnosi do velike nemške države, tako je za nas tudi samo ob sebi razumljivo, da moramo koncentrirati vse naše notranje sile, da zatremo sovražnika v notranjosti. Smatram za potrebno popolnoma jasno in odkrito izjaviti, da je narodni socializem v okviru avstrijskih državnih meja avstrijska notranja zadeva. Tu pa je vsak kompromis z narodnim socializmom izključen. To ugotoviti in z vsem poudarkom naglasiti, smatram za potrebno v trenutku, ko skuša narodni socializem v Avstriji zopet rovariti proti nam.«

Pred sestankom v Bruslju

Kakor smo že zadnjič poročali, so sklenile Anglija, Francija in Belgija povabiti oziroma pridobiti za konferenco locarnskih veselil v Bruslju tudi Nemčijo in Italijo. Te dni je obvestil nemški zunanji minister angleškega, francoskega in belgijskega poslanika v Berlinu, da je Nemčija pripravljena sodelovati na konferenci v Bruslju. Ravno tako je obvestil italijanski zunanji minister Ciano poslanike omenjenih držav v Rimu, da je tudi Italija pripravljena sodelovati na konferenci v Bruslju.

V poučenih krogih pričakujejo, da bosta Italija in Nemčija še pred konferenco postavili posebne pogoje. Zatrjuje se, da bo Nemčija zahtevala od Francije, da na jesenskem sestanku ne sme razpravljati o nemškem kršenju mednarodnih pogodb ter da mora Francija kakor tudi Češka preključiti svoje pogodbe z Rusijo.

Dvomljivo je, da bi Francija te pogoje sprejela in se odrekla svojemu velikemu zavezniku Rusiji samo zato, da bi z Nemčijo eventualno sklenila sporazum, ki bi bil samo teoretične vrednosti in ki bi za Nemčijo pomenil veliko diplomatsko zmago, za Francijo pa polom na vsej črti.

Glede kolonij za zdaj ni nobenih novic, čeravno vemo, da bo zahtevala Nemčija čimprej kolonije zase. Interesantno je vendar, da je smatral angleški minister Eden o priliki svojega poslednjega govora v angleški spodnji zbornici za potrebno povedati, da bi odstop kolonij ali prenos mandatov iz zval hude politične, moralne in juridične komplikacije. Izrekel pa je upanje, da tudi drugi narodi zaradi tega ne bodo izživali novih komplikacij ter rušili medsebojnega zaupanja. Govor ministra Edena je bil naslovljen na Nemčijo. O tem ni dvoma. — Bližnji dogodki pa bodo pokazali, ali ima Anglija tudi v tem vprašanju na Nemčijo takšen vpliv, kakor ga ima v drugih vprašanjih.

PO CESTAN BARCELONE MARŠIRAJO OBOROŽENI MILIČNIKI ŠPANSKE REVOLUCIONARNE VOJSKE POD RDEČO ZASTAVO

Kronika preteklega tedna

■ Lep rekord v našem jadralnem letalstvu. Po zgledu drugih držav, posebno Nemčije, se je tudi pri nas začelo lepo razvijati jadranje z brez-motornimi letali. Prejšnji teden so na Blokah izvršili poskusne polete z novimi, doma izdelanimi brez-motornimi letali. G. Stanko Raznožnik je vzdržal s svojim letalom v zraku celih 10 in pol ure. Čestitamo našim mladim pogumnim letalcem in želimo, da bi se ta lepi šport pri nas čim bolj uveljavil in da bi tudi naši letalci postali kos inozemskim.

■ Ubil je dekle iz ljubosumnosti. Te dni je bila na poti iz vinograda domov ustreljena Kristina Polak, stara 17 let, iz Sv. Ožbalta v Slovenskih goricah. Ubil jo je 20letni Lojze Debeljak, ker ga lepa Kristina ni marala. Morilec se je takoj sam javil sodišču, kjer so ga zaprli.

■ Delavske organizacije odpovedale pogodbo s T. P. D. Delavske organizacije »Zveze rudarjev Jugoslavije«, »Jugoslovanska strokovna zveza« ter »Narodna strokovna zveza« so 1. avg. odpovedale kolektivno pogodbo, ki jo imajo organizirani rudarji s T. P. D. Predložili bodo direktorji T. P. D. predloge za novo pogodbo, s katero bodo poskušali doseči boljše plačo, kakor tudi večjo zaposlitev rudarjev.

■ Angleški kralj na poti v Jugoslavijo. Angleški kralj Edvard VIII. bo svoje letošnje počitnice preživel na jugoslovanskem Jadranu. Kraljeva jahta »Nachleenc« je že na poti, kralj pa pride v najkrajšem času po kopnem ter se bo ukrcal na svojo jahto v enem naših pristanišč. Angleški kralj namerava s svojo jahto obiskati najlepša mesta na našem Jadranu. Dan kraljevega prihoda se drži v strogi tajnosti. Pričakuje se, da bo angleški kralj o prihodih svojih počitnic na Jadranskem morju obiskal tudi Bled in Bohinj, kamor prispeta tudi kentski vojvoda in vojvodinja, ki bosta v gosteh pri Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu.

■ V. mariborski teden otvorjen. Dne 1. avgusta so v Mariboru svečano otvorili V. mariborski jubilejni teden. Pokrovitelj prireditve je Nj. Vis. kraljevič Andrej. Svečan otvoritvi so prisostvovali v imenu visokega pokrovitelja general Milenković, v imenu ministra za trgovino in industrijo podban dr. Majcen, osebno ban dr. Natlačen, škof dr. Tomažič, mariborski župan dr. Juvan, predsednik zbornice za T. O. I. Jelačin ter druge ugledne osebnosti. Pozdravni govor je imel predsednik »Mariborskega tedna« dr. Lipold, otvoril pa je »teden« podban dr. Majcen kot zastopnik ministra za trgovino in industrijo.

Na letošnjem mariborskem tednu imajo tudi veliko gasilsko razstavo, ker se istočasno z mariborskim tednom proslavljajo 65letnica mariborske gasilske čete. Nadalje je otvorjena trgovska, industrijska in tekstilna razstava, kakor tudi filatelistična razstava, razstava mariborskega aero-kluba, kmetijska razstava ter druge zanimive in koristne prireditve. Želimo agilnim Mariborčanom čim večji in čim lepši uspeh v njihovem delu.

■ Ker je sumil, da ga toži pred predstojniki, je rudniški paznik Pero Korolja, zaposlen pri rudniku Trebča v Srbiji, z dvema streloma ubil strojnika Franca Horvata, in sicer vprilo svoje in Horvatove žene. Nato se je vrnil v stanovanje ter je še sebe ubil. Dogodek je vzbudil v rudniku veliko vznemirjenost.

■ Nemški kapital in naša bakrena ruda. Nemški kapital se v zadnjem času zelo zanima za našo trgovino in industrijo, posebno pa za naše rudno blago. Kakor poročajo, namerava skupina nemških bančnikov in industrištev s kapitalom 250-300 milijonov din začeti eksploatacijo bakrene rude v Bosni in Srbiji. Nemci ne mislijo pridobivati samo surovega bakra, temveč tudi čisti baker.

■ Spiritistično mu je pomagala najti brata. Beograjsko »Vremec« je prineslo skoraj neverjetno novico, da je prišel Slovenec Karel Brezovšek do naslova pogrešanega brata v Ameriki potom neke znane sarajevske spiritistke. Brezovšek je baje obiskal v Sarajevu znano spiritistkinjo in jo naprosil, naj priklie duha njegovega pokojnega brata Blaža, ki je leta 1906 odpoval v Ameriko, a že od l. 1919. do danes ni dal od sebe nikakega glasu Spiritistinja je mesto Blaža priklieala duha mlajšega brata, pokojnega Antona. Ta pa ji je povedal, da Blaž še vedno živi ter da je v neki bolnišnici v Ameriki. Karel Brezovšek je poslal nato svojemu bratu Blažu v Ameriko priporočeno pismo s povratnico ter je v resnici tudi dobil lastno-ročno bratovo potrdilo, da je pismo prejel. Karel pričakuje sedaj obširnega odgovora, nakar se bo odpeljal v Ameriko, da reši brata, ki mu upravitelj njegovega premoženja (saj tako pravi sarajevska spiritistinja), ne dovoljuje stikov z rojstnim krajem.

■ Dr. Panča Stojanović, o katerem smo poročali v dveh zadnjih številkah, da so ga zaprli zaradi odpravljanja

Fontilles - mesto lepre

Alikante, avgusta.

Fontilles!

Na nobeni zemljepisni karti ne boste našli njegovega imena. Tu ni bil rojen noben velik Španec, tu se ni dogodil noben važen zgodovinski dogodek.

Toda mesto ima neko posebnost, polno tragike.

Tam živijo nesrečni ljudje. Fontilles! Mesto lepre, mesto gobavev, mesto živih mrlitev.

Mesto leži ob vzhodni Alicantea, 20 kilometrov od sredozemskega morja. Mesto je staro že 20 let. Zavarovano je z visokim zidom, ki je znan po vsej Španiji kot posebne vrste trdnjave. V tej trdnjavi je tudi grob jezuita o. Ferisa. To je najbrže edini grob na svetu, na katerem so vedno sveže rože.

Oče Feris je razumel trpljenje gobavev, zato si je na vse mogoče načine prizadeval, da bi jim pomagal. Na njegovo pobudo in neprestano prizadevanje so 7. septembra 1908. leta zgradili mesto Fontilles. Zato mu gobavev iz hvalečnosti polagajo na grob vsak dan sveže rože. To je morda edino mesto na svetu, ki svojemu ustanovitelju izkazuje tolikšno pozornost.

NA SVETU JE NAD 5 MILIJONOV GOBAVEV

Ravnatelj lega leproznega naselja je dr. Montanjes. Ko spoznate tega mladega, svežega, zdravega moža, ki je svojo mladost s smehljajem prinesel tem živim mrtvecem, se v vas vzbudi globoko spoštovanje. In če mu samo namignete na njegovo poštrevnost, se vam prijazno nasmehne in reče:

»O, to ni nič! Le nekoliko poguma in nič drugega.«

Ko sem se pozanimal za nekatere zgodovinske podatke o tej strašni bolezni, je dr. Montanjes uslužno začel:

»Leta 1911. je bilo na svetu okrog 2 milijona gobavev, a leta 1927 jih je bilo že preko 5 milijonov. Od teh milijonov jih je samo kakih 50.000 pod zdravniškim nadzorstvom. Vsi drugi pa svobodno širijo svojo bolezen.«

Tudi v Španiji lepra hudo narašča. Od 2000 španskih gobavev jih je le polovica pod zdravniškim nadzorstvom. Druga polovica teh nesrečnikov živi »svobodno«. To so večinoma berati, ki prosjajo po andaluzijskih cestah.

Glavna legla lepre so: Južna Kitajska, (preko 1 milijona gobavev), Birmanija, Malajsko otočje, Holandska, Havajsko otočje, Kalifornija ter Srednja in Južna Amerika. 1 milijon indijskih gobavev širi lepro po Avstraliji, Sundskih otokih in Madagaskarju. Z Madagaskarja se širi lepra po vsej Afriki, v latinske dele Evrope in v Južno Ameriko. V Severno Ameriko so to strašno bolezen prinesli Norvežani.

»Razumljivo je« — je povzdignil glas dr. Montanjes — »da bomo brez pomoči od mednarodne akcije težko zatrti to peklensko bolezen.«

plodu, je bil te dni izpuščen iz zapora, in se bo lahko iz svobode zagovarjal. V njegovi aferi je nenadoma nastopil preobrat, ker je njegova bivša služkinja, ki ga je najbolj obteževala, zdaj marsikaj preklieala. V Beogradu pričakujejo izida preiskave z največjim interesom.

■ Tujski promet na višku. Dubrovnik je letos obiskalo že 4.613 letoviščarjev in turistov. V Dubrovniku je toliko gostov, da le težko najdejo še kako sobo za prenočišče. V Bosno je prišlo izredno veliko angleških ribičev, ki so posebno navdušeni nad lepoto naših krajev in bogastvom rib v naših vodah. Angleži pridno lovijo naše ribe, a ne za trgovino, ampak za spoznavanje raznih vrst rib. Pridno jih fotografirajo, ogledujejo in potem spet spuščajo v vodo. Fotografije pošiljajo svojim prijateljem in znancem v Anglijo. Upajmo, da bo inozemskih gostov, posebno Angležev, prihodnje leto še več.

■ Grozen zločin zblaznelega stareca. V vasi Drinovci blizu Mostarja so doživeli te dni strašno družinsko dramo. Družina Rosa živi v zadrugi in šteje 15 članov. Živeli so v miru. Te dni pa je nenadoma napadel stari Rosa z nožem svojo snaho, zaklal njeno dete in razparal trebuh svojemu tridesetletnemu nečaku, ki je prišel braniti snaho. Nečaka in snaho so odpeljali v bolnico, a je zelo malo upanja, da bi okrevala. Ubijaleca so odpeljali v zapore okrožnega sodišča. Pravega vzroka niso še ugotovili, vse pa kaže, da je povzročila zločin blaznost, kajti stari je bil vse do zadnjega miren in razsoden.

■ Tihotapec Ivan Srncec prijel. Orožniki so te dni zasačili kralja tihotapev v Medjimurju Ivana Srnceca,

OGLEDALA ŽALJO ČLOVEKOVO DOSTOJANSTVO

Ko me je dr. Montanjes vodil skozi naselja gobavev, je pripovedoval:

»Bolezen gobavev je bolj moralna ko fizična. Bolniki, ki pridejo sem, vedo, da so za vedno zgubljeni, vedo, da bo njihovo telo v gnusnih ranah razpadlo. Prva naša dolžnost je, da jim olajšamo strašno usodo. Moja metoda »zdravljenja« je v glavnem v tem, da jih čim več zaposlim. V nekaterih primerih bolnik v delu popolnoma pozabi na svojo bolezen.«

Med pogovorom nama pride nasproti mladenič, mehanik.

»Zdravo, Hoze! Kako napreduje delo?« ga prijazno nagovori direktor.

»Izvrstno, gospod doktor,« se zasmehuje mladenič. »Ta teden sem poslal ženi 10 durcev. Drugi teden bom skušal prihraniti še več.«

»Ali ste slišali?« reče dr. Montanjes, ko se je mladenič oddaljil. »Če bi tega človeka poslali na infekcijski oddelk katere bolnišnice, ne bi zdržal dolgo. Tako pa z marljivim delom odvrta slednjo misel na bolezen in se pri tem prav izborno počuti.«

»Stopila sva v majhno sobo.«

»To je brivnica.« je pojasnil dr. Montanjes.

Res, prava brivnica. le ogledal manjka. Prizor je ganljiv. Gobavev brije razjedene obraze.

»Zakaj nam ne date ogledal?« vpraša gobavev, ki čaka na striženje.

»Povedal sem vam že, dragi prijatelj, da so v Španiji ogledala prepovedana, ker ponižujejo človekovo dostojanstvo. Kolikokrat sem vam že rekel, da gledanje v ogledalo znači filozofskega stališča oboževanje samega sebe. Za Španca pa je to nedostojno — mar ne?«

Gobavci so pomirjeni.

Potem mi je dr. Montanjes pokazal tudi gledališče gobavev. V gledališču igrajo gobavci igre, ki so jih sami napisali.

»Nekega dne« — pripoveduje dr. Montanjes — »so prišli v naše naselje gostovat tuji gledališki igralci. Prišel je čas, ko bi se morala začeti predstava. Tedaj pa je neka igralka iz radovednosti, da bi videla gledalce, nekoliko odgrnila zaveso... V tistem trenutku je pretresel dvorano strašen krik groze. Igralci so ji prihiteli na pomoč, da se ne bi onesvestila od prizora, ki ga je videla. Bleda ko smrt je trepela z vsem telesom in ponavljala »strašno, strašno...«

Zavesa se je dvignila mnogo pozneje...«

VIDETI SO SREČNI

Večja skupina gobavev se vrača iz sadovnjaka. Na ramah nosijo razno poljsko orodje in pojejo pesmi. Čas dela je minil. Kljub utrujenosti se šalijo drug z drugim in človek bi skoraj podvomil, da so ta bitja nesrečna.

Iz majhnega paviljona, kjer imajo gobavev knjižnico in čitalnico, prihajajo glasovi. Skupina bolnikov debatira o nekem Ibañezovem delu. Iz razgovora se razodeva pristnost, med sebojno spoštovanje in ljubezen.

Na drugem koncu vrta se sprehajajo večje skupine deklic. Zvonki smeh se

razlega daleč na okrog. Ko sliši človek te mlade, sveže glasove in zvonki smeh, dobi vtis malomestnega parka. polnega brezbrizne mladeži.

»Vidite,« reče dr. Montanjes, »ti ljudje se počutijo, kakor bi bili doma med svojci. Iskreno prijateljstvo jih veže. Ne begajo drug od drugega, ne skrivajo se drug pred drugim. Vedo, da jih tuktaj niče ne preganja, zavedajo se, da so tu svobodni meščanje, ljudje, ki si sami služijo svoj kruh. Nudimo jim najrazličnejšega razvedrila in pazimo nanja, ko na otroke. Skoraj bi rekel, da so srečni — morda ravno zaradi tega, ker vedo, da so naši mladeniči.«

V novem ženskem paviljonu imajo nekatere bolnice čisto svojo sobo, teraso za sončenje pa skupno. Od 16. do 19. ure pa smejo v predsobi sprejemati tudi moške obiske.

»Kaj pa,« sem posegel vmes, »če bi kakšen par zaprosil dovoljenja za poroko?«

»Da, pod posebnimi pogoji bi mu dovolil zakon, ker tem ljudem pač v ničemer ne smemo kratiiti svobode.«

DVA STRASTNA LOVCA

V prostem času se gobavev zabavajo vsak na svoj način.

Dva gobavca imata prav posebno veselje z lovom. Ko se v mraku vračata z lova — čisto praznih rok — predata svoje puške čuvarjem in na dolgo in široko pripovedujeta o svojih lovskih doživljajih.

Neki gobavev, ki slovi kot izboren humorist, dostikrat zasmehuje »lovca s puškama.«

»Ona hodita na lov s puškama,« pripoveduje, »jaz s palico. Ko se srečamo, imam jaz zajce, ona puške. Da se jima tovariši ne bi smejali, ko bi se vrnila brez divjačine jima prodam par zajcev Saj veste, Kristus je učil: »Ljubite svojega bližnjega, kakor samega sebe.«

OTROCI GOBAVEV

Ze se mrači. Od nekd iz daljave prihaja otroška pesem.

»Kaj? Otroci tu?« se začudim.

»Da,« odgovori dr. Montanjes. »Imamo 3 otroke — deklico in dva dečka.«

»Ali so to otroci gobavev?« sem vprašal dalje.

»Da, njihovi starši so tudi pri nas.«

Nr. Montanjes se je zamislil. Imel sem vtis, da se je ob otrocih nesrečnikov raznežil. Čez nekaj časa je povzel novo misel:

»Ko pade noč na Fontilles, se osvetlijo okna laboratorijev. Zdravniki raziskujejo pozno v noč bacile lepre. Nad mikroskopom se nagibajo belo oblečene človeške prikazni, utrujene od brezuspešnega raziskovanja.«

V obeh mladega zdravnika se je nenadoma zabliskal plamen svete jeze:

»Glejte, signor, vsi ti naporji so zaman. Ne samo Španija, tudi druge evropske države si vse premalo prizadevajo, da bi pomagale — ali si vsaj prizadevale pomagati — zatreti to strašno bolezen.«

Dostikrat mi pride na misel, da bi zbral več sto najbolj znakaženih gobavev, in stopil z njimi pred mogotce sveta in jim zaklical:

»Glejte!«

■ Angleži gradijo še en velik prekooceanski parnik. Z ozirom na zelo dober obisk, ki ga ima pri vsakem polovanju iz Amerike v Evropo in iz Evrope v Ameriko francoski parnik »Normandie« in angleški parnik »Queen Mary«, bodo v Franciji kakor tudi na Angleškem začeli graditi nove velike prekooceanske parnike. Angleški paroplovni družbi »Cunard White Star Line« je že odobren kredit v znesku 5 milijonov funtov šterlingov za gradnjo nove ladje tipa »Queen Mary«, francoska družba pa je izjavila, da bo tudi ona začela graditi nove ladje tipe »Normandie« takoj, ko začnejo Angleži graditi novo »Queen Mary«.

■ Izgubljeni otroci. Orožniki v Domželah so prišli dva fanta stara okrog 12 do 15 let, ki sta med drugim znala povedati, da si razen z beračenjem služita denar tudi tako, da dajeta svoje telo na prodaj nekim gospodom iz Ljubljane. V zvezi s tem sta bila v Ljubljani aretirana neki ljubljanski trgovci in neki pekovski moister. nekega tretjega gospoda pa je pred kratkim smrt rešila sitnega oravka s policijo. Vest o teh aretacijah je izzvala v Ljubljani silno ogorčenje nad krivci, ki javnosti sicer še niso znani.

■ Koristno opozorilo. Opozarjamo naše cenjene čitatelje, da pošlje firma »Radiosa« v Zagrebu, ki proizva znani zdravilni »Hersan čaj«, popolnoma brezplačno poskusni vzorec svojega čaja, vsakemu čitatelju »Družinskega tednika«. Pišite na dominični ter se sklicujte na oglas v našem listu!

Poravnajte naročnino!

Zanimivosti z vsega sveta

Na berlinski olimpiadi so razstavili dve steklenici najstarejšega vina na svetu, ki so ga baje v 3. stoletju našli v neki grobnici porenjske oblasti.

V dveh dneh prenesejo posebna nemška letala za prekooceanski promet pošto iz Rio de Janeira v Frankfurt na Meni (10.000 kilometrov).

Plavanje bodo uvedli kot obvezen predmet v vseh plzenskih šolah. Učenci se bodo učili plavanja že v 4. razredu osnovne šole.

Beračenje bo na Madžarskem od 1. novembra dalje prepovedano. Za uboge bodo morale skrbeti občine in druge javne dobrodelne ustanove.

Kapetan Fagert iz Newyorka se je te dni ločil od svoje žene zato, ker se je vdala pijači. Kapetan je pred sodiščem izjavil, da sme samo ena oseba v družini piti, a to sme biti edino — mož.

Najmodernejše kaznilnico v Evropi bo v kratkem zgradila italijanska vlada v Rimu. Zgraditev bo stala nad 6 milijonov din. Kaznilnica bo imela šolo, bolnišnico, knjižnico in najmodernejše delavnice.

25 milijonov din bo izdala angleška vlada za plinske maske, da bodo prebivalci varni pred plinskimi napadi. Maske bodo začasno spravili v posebna skladišča in se bodo razdelile prebivalstvu samo ob potrebi.

Zeleno kri za transfuzijo je pred kratkim iznašel dr. John Semers, profesor nebraške univerze v Združenih državah. Kri je dobil iz rastlin. Poskusi, ki jih je napravil sprva na živalih, so imenitno uspeli. Neki živali so njeno kri zamenjali z zeleno in se je baje bolje počutila ko prej. To odkritje bo velike važnosti za medicino.

Dirko novej je priredil italijanski častnik Meloni v Varšavi. Tekmovali so štirje noji in dosegli brzino 90 kilometrov na uro.

Od prevelike radosti je znozel atenski ključavničar, ko je te dni po 5 letih brezposelnosti dobil mesto v tovarni letalskih motorjev. (Znozel je v trenutku, ko se je prišel v tovarno predstaviti.)

V banki »Frauenbanke«, ki jo je ustanovila neka ženska v Amsterdamu, so od sluge pa do bančne ravnateljice nameščene izključno le ženske.

Na Danskem se ženske lahko zavarujejo proti zakonu. Zenske od 13. do 40. leta plačujejo posebni zavarovalniški mesečne premije. Če se med tem časom poroče, jim zapadejo vplačani zneski. Ko pa izpolnijo 40. leto, se jim izplača večji znesek.

V Casablanci v Maroku je umrl 140 let stari musliman Cadur ben Abas. Ko so Francozje leta 1830. zavzeli Alžir, je bil Cadur med prvimi Arabci, ki so pomagali Franciji.

Najelegantnejši Anglež je Eden, minister zunanjih zadev. Tako imajo v Londonu še »Eden« klobuke, »Eden« čevlje itd.

Od prevelikega razburjenja je umrlo 20 ameriških črncev, ko so po radiu poslušali zadnjo borbo med boksačem Schmelingom in Joe Luisom.

Ime »Titulescu« so dali češkoslovaški železniški postaji Halmey na češkoslovaško-romunski meji. Na romunski strani pa je dobila postaja ime »Be-neš«.

Prerokovanje — kazensko prepovedano. V Nemčiji je pred kratkim izšel nov zakon, ki določa visoko kazen za tiste, ki bi se na kakršenkoli način bavili s prerokovanjem.

Zgraditev najmodernejše bolnišnice, ki je bila pravkar dovršena v Chicagu, je stala 250.000.000 din. Bolnišnica ima nad 10.000 bolniških postelj, 12 operacijskih sob; najmodernejše medicinske aparate in preparate. Za razvedrilo so bolnikom na razpolago koncerti, bioskopske predstave, gledališče in knjižnice.

Največjo zbirko mark, ki jo smatrajo filatelisti za najpopolnejšo, je te dni prodal saravaški maharadža londonski firmi Harmers za 300 milijonov dinarjev.

Zdravljenje tuberkuloze je v Litvi po zakonu predpisano. Imovitejši bolniki se morajo zdraviti na svoje stroške, za revnejše pa skrbi država. Za bolnike pa, ki zanemarijo svojo bolezen, določa zakon strogo kazen.

964 trgovcev z opijem so v zadnjih šestih mesecih usmrtili v Kini.

Banka Baruch

11. Rue Auber, PARIS (9e)

Odpremilja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vršil vse bančne posle najkvalitetneje. — Počni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64. Bruxelles: Hlandija: št. 1458-66. Ded. Dienst: Francija št. 1117-94. Paris: Luxemburg: št. 5967. Luxemburg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice

Muzej anekdot in smešnic

Dunaj, avgusta.

Mladi dunajski fotograf Leopold Fechner je nedavno javil dunajskim časopisom, da ima doma zbirko 150.000 raznih smešnic in anekdot.

Fechner ima manjše na smešnic. Marljivo prebira nemške časopise. Vsako smešnico in vsako anekdoto pazljivo izstriže in prilepi v poseben album. To delo opravlja ponoči, ker je podnevi zaposlen v fotografskem ateljeju.

Ce obiščete ta »muzej« smešnic, vas Fechner ljubeznivo sprejme in razkaže police albumov, ki jih ima urejene strogo po »stil« smešnic.

»Ali želite album o taščah ali o škotih,« vas prijazno vpraša, in že je pred vami zaželjeni album.

Posebno pozornost vzbujajo albumi vsemogočih dvotipov o sportistih, lovcih in ribičih, ter album o taščah, ki je po vsebini najbolj obširen.

Na razpolago vam je še zbirka smešnic s sodnije in policije, o šoferjih, o raztresenih profesorjih in o nesrečnih možeh.

V nobenem albumu ne zadenete na dva enaka dovtipa. Zbiratelj ima namreč izboren spomin in predobro ve, kaj je že nalepil. Fechner je začel zbirati smešnice še kot gimnazijec pred desetimi leti. Danes ima njegova zbirka že veliko denarno vrednost.

Kuharica znamenitega pariškega zdravnika štrajkala 8 dni

Pariz, avgusta.

Pri znamenitem pariškem zdravniku dr. Liegeu je služila kuharica Josipina polnih 10 let. Zdravnik je bil vseh 10 let zadovoljen z njo.

Harmonija, ki je vladala med njima, pa je kmalu prenehala, ko njima je pred nekaj meseci zdravnik se je pred nekaj meseci zdravnik se je poročil. Razumljivo: Josipina je pač pričakovala, da bo ona njegova žena.

Ko se je zdravnikova žena vsehila v stanovanje, je kuharica z mrzno spremljala vsak njen korak. Sovraštva do mlade žene ni mogla skriti, vsako priložnost je izrabila za prepir. Ko je bila pri zdravniku zbrana večja družba, je razgovor nanesel na štrajk delavcev, ki ga je večina gostov obsojala.

To je kuharico nemalo razkačilo. Jezi je hotela dati duška s tem, da je zagnala taso na mizo in nadrla zdravnika in njegovo ženo zaradi nerazumevanja socialnih potreb. Vsa razburjena je nato odvihrala v kuhinjo, se z raznimi stoli in policami zabarikadirala in začela svoj štrajk.

Zdravnikove prošnje in pretnje pred kuhinjskimi vrati niso zalegle. »Štrajk je uradno priznan,« je dejala, »in nihče me ne more izgnati iz kuhinje.«

Kaj je hotel zdravnik drugega, ko da je poklical na pomoč policijo, ki je trmasto kuharico s težavo ukrotila.

Služkinja podedovala milijone

London, avgusta.

Angleška služkinja Mary Jackson iz mesta Janee je 8 let verno in vdano služila neki bogati dami, ki ni imela svojcev. Končno pa je bila za svojo skrb in požrtvovalnost bogato nagrajena.

Nedavno je bogata starica umrla. V testamentu je določila Mary za svojo glavno dedinjo. Zapustila ji je vilo, posestvo in še 4 milijone din v gotovini.

Ko so časopisi objavili vest o starkini smrti in o srečni dedinji, je dobila Mary brezštevila ženitnih ponudb. Odbila je vse ponudbe in nenadoma izginila iz Janee. Domnevajo, da je odpotovala v Ameriko, ker je nedavno izrazila željo, da bi tudi ona rada »potovala okoli sveta«.

Idealni zakonski par

Newyork, avgusta.

Neki ameriški list je nedavno razpisal anketo »Najidealnejši zakonski par«. Za najboljši odgovor so razpisali veliko denarno nagrado. Tekmovalci in tekmovalke so morali svoje zakonsko stanje prav iskreno opisati.

Prvo nagrado sta dobila zakonca Odonel iz Minesote, ki sta listu poslala tale odgovor:

»Imava tri otroke, ki naju neizmerno osrečujejo. Otroci so res varen pogoj za srečen zakon. Sva pa velika nasprotnika sistema »enega otroka«. Starši, ki imajo enega samega otroka, so v neprestani nevarnosti, da izgube še tega edinega in da ostanejo sami.

Srečna zakonca nadalje menita, da so za dovršeno zakonsko srečo potrebni trije otroci.

Vedno sva skrbela za to, da ni stopila med naju še kakšna tretja

oseba. Prijatelji in prijateljice so zakonca samo v breme in dostikrat tudi nevarni rušitelji zakonske sreče. Nikoli ne sme stopiti med zakonca tuja oseba!

Drugo nagrado sta dobila zakonca, ki sta pred dvema letoma proslavila zlato poroko. V 52 letih srečnega zakona sta se sprla samo sedemkrat. Resno sta se sprla samo enkrat, ko je mož eno oko vrgel na neko prodajalko cvetja. Po hudem nastopu z ženo je Filemon kaj kmalu zadušil ljubezen do lepe cvetličarke in zakon je spet tekkel dalje v lepi harmoniji.

Neizprosna usoda noče izpustiti svojih žrtev

Newyork, avgusta.

Ni prazna fraza, da nekatere ljudi neprestano preganja zla usoda. Koliko nesrečnih ljudi bi nam znalo pripovedovati o tem.

Crnec James Bisom (iz mesta Sumiti v državi Tenesi) ni doživel mnogo sreče. Pred nekaj meseci, ko se je oženil z lepo deklico, je že veroval, da se mu je sreča nasmehnila. Toda tudi zdaj je doživel veliko razočaranje. Njegova žena je bila pravi satan. Mučila je svojega moža do neznosnosti. Neprestani prepripi so nesrečnega gnali v obup.

Pred nekaj tedni sta se mlada zakonca spet sporekla. Hudobna žena je v navalu jeze zagrabila nož in težko ranila svojega moža. Prepeljati so ga morali v bolnišnico.

Med prevozom je rešilni avto zadel v neki voz. Poklicati so morali drugi avto, da bi ranjenca prepeljal do bolnišnice. Toda že v drugo je bila nesreča tu. Pred bolnišnico se je vnel bencin; le z veliko muko so rešili ranjenca iz gorečega avtomobila.

Končno so ga vendar pripeljali v bolnišnico, kjer so ga po nekaj urah operirali. Operacijo je srečno preстал in po 14 dneh so ga poslali domov.

Ko je na poti proti domu na vokalno hotel zaviti v neko drugo ulico, je nenadoma pridrvel neki avtomobilist in podrl Jamesa na tla. Nesrečnej je bil na mestu mrtev.

Neizprosna usoda ni hotela, da bi nesrečnej ušel smrti.

20letna milijonarka potroši letno 13 milij. din

Newyork, avgusta.

Frances Matilda, 20letna hči nekega milijonarja ter naslednica »Dooetovih« milijonov, porabi letno za svoje zabave, obleke in izobrazbo okroglo 13 milijonov din.

Spisek izdatkov, ki ga vodi njen knjigovodja, izgleda približno takole:

Za hleve in konje gre 5.200.000 din; za obleke, obutev, krzna in jahalne obleke 1.300.000 din; za slučajne izdatke 1.000.000 din; avtomobile in šoferje 800.000 din; za potovanja 520.000 din; za štirimesečno solnino 500.000 din; za pse 1.500.000 din; za zabave 900.000 din; za bazen za plavanje 1.000.000 din; za vzdrževanje hiše in za postrežbo 2.000.000 din.

Ljudska univerza

Kaj veste o Španiji

Zadnji dogodki v Španiji so zbudili naš interes in smo se nehoti spomnili tistega, kar so nas še v šoli učili o tej vročekrvni zemlji, kjer so revolucije in upori doma. Iskreno pa moramo priznati, da nam je iz šolskih klopi ostalo prav malo. Ker pa je Španija precej daleč in ker z njo nismo imeli nikakih posebnih ne političnih ne gospodarskih zvez, nam je ostalo v spominu res prav malo.

Vsako ve, da goji Španija biko-borbo, da je Krištof Kolumb Ameriko odkril pod špansko zastavo. Dobro poznamo Primo de Rivero in poslednjega kralja Alfonza, vendar vse to je malo in premalo.

Oglejmo si naatančneje to zemljo, kjer je danes ves narod razdeljen v dva smrtno si sovražna tabora, kjer je dnevno na tisoče mrtvih in ranjenih.

Španija zavzema večji del Pirenejskega polotoka. Velika je 497.254 kvadratnih kilometrov in ima okrog 23 milijonov ljudi. Po površini je potemtakem od Jugoslavije večja 2krat, po številu prebivalstva pa nekaj manj kot 2krat. Španci se med seboj ločijo glede na podnebje, na pokrajino in na temperament. Kastiljanci so na primer zelo resni, zaprti vase, delavni in ponosni, so dobri trgovci, nezaupljivi, vendar precej površni in senzualni. — Galegosi in Godosi so neokretni, brez velikih potreb — pošteni kmetovalci. Potem imamo še Baske, ki

Šest ur dobrega spanja je več vrednih kakor devet ur slabega. Pijte Kneippovo sladno kavo, pa boste trdno in mirno spali!

Ona je redilna ter krepi srce in živce.

Kneippova

se prilega vsem!

Iz spiska je torej razvidno, da zna mlada milijonarka denar prav dobro razpisati. Največ potroši za konje in za pse. Oblek si kupi kar 30 hratu — in to najelegantnejših in najmodernejših.

(»O,« boste rekli: »pa so še vedno ljudje na svetu, ki se jim dobro godi!«)

IZREDEN ZBIRALEC AVTOGRAMOV, AMERICAN GREENE IMA NA SVOJI KITARI 200 REDKIH AVTOGRAMOV

Zdravljenje prekomerne debelosti

Vzrok debeljenja je največkrat uživanje preobilne in nesmotrno sestavljene hrane ob nezadostni zaposlitvi mišičevja. Pri moških najdemo vzrok debeljenja tudi še često v preobilnem uživanju alkoholnih pijač, pri ženskah pa se pojavlja zlasti po prekoračenem 25. letu starosti. Sredstev proti preobilni debelosti ne manjka. Takšna so n. pr. izdatno gibanje mišičevja, šport, mehanična sredstva (masaža), elektrika, parne kopeli itd. Vendar pa vemo, da imajo te metode vsaka tudi svojo slabo stran, škodljiva pretiravanja in celo nevarnosti za zdravje. Slatinske tablete za hujšanje, ki so sestavljene iz zdravnih mineralnih soli in neškodljivih ekstraktov

zdravilnega rastlinstva, odstranjujejo brez najmanjše neprijetnosti vse pojave in znake čezmerne debelosti. Mladeniško sveže se torej počutite, ako uporabljate Slatinske tablete za hujšanje, ker izginje odvišna maščoba s trebuha, s stegen, izpod brade, vratu in skratka povsod, kjer je doslej kazila zunanost, in iz notranjih organov. Nenormalna teža prične padati, telo postane vitko in lahko in daje v pridobljeni novi prožnosti zopet veselje do življenja. Slatinske tablete se dobe v vseh apotekah 50 tabl. Din 24.—, 100 tabl. Din 39.— in 200 tabl. Din 69.—.

R. S. br. 27494/28. XII. 1935.

Štiriletna deklica — kraljica Zulukafrov

Capetown, avgusta.

Neko plemo Zulukafrov je v mestu Ešovu v Južni Afriki adoptiralo neko štiriletno deklico bele rase in jo proglasilo za kraljico svojega plemena.

To nenavadno vest je neki burški lovec javil policijskim oblastem v Capetownu. Takoj so se napotili trije policaji v mesto Ešov.

Zaslišali so poglavarja črncev, ki jim je na kratko povedal zgodbo o deklici:

»Nekako pred dvema letoma se je pojavila v našem mestu bela žena z otrokom. Tavalja je po gozdovih in neprestano grozila s samomorom. S težavo sem jo prepovobil, da je opustila svojo namero. Obljubil sem ji, da bom sam skrbel za otroka, nakar mi je dete res izročila. Naslednji dan je izginila brez sledu. Dete je ostalo pri nas in od takrat skrbimo mi zanj.« Zulukafri so dali deklici ime »Uzibeba« kar pomeni po naše »Planinski cvet«. Obenem so jo proglasili za kraljico svojega plemena.

Policaji so hoteli deklico odpeljati, a ona je zajokala in s povzdignjenimi rokami zaprosila, naj jo puste pri dobrih Zulukafrih. Policija je ugodila prošnji male kraljice.

Kaj vse lahko advokat doživi

Newyork, avgusta.

Znani newyorški advokat Leon Hele je nekega ponarejevalca denarja tako izvrstno branil, da ga je sodišče res oprostilo.

sadje, ki posebno dobro uspeva v okolici Valencije, Murecije in na Balearskih otokih.

V severnem delu Španije je zelo dobro razvita živinoreja, kjer imajo ovce s svilnato volno, znano po vsem svetu pod imenom »Merino«.

Lepa doba Španije je že zdavnaj minila, vendar je še vedno španski jezik šest svetovni jezik. Španski jezik se govori v Španiji, Argentini, Čile, Urugvaju, Paragvaju, Boliviji, Peru, Ekvadorju, Kolumbiji, Hondurasu, Salvadorju, Venezueli, Panami, Kostariki, Nikaragui, Guatemali in Meksiki. Računa se, da ga govori okrog 80—90 milijonov ljudi.

Španija je bila do 15. aprila 1931. leta kraljevina, sedaj je pa republika. Poslednji španski kralj je bil Alfonz XIII., ki še živi in še vedno upa na povratek v domovino.

Današnji dogodki v Španiji so nadaljevanje dogodkov iz leta 1931. Na eni strani so socialisti in komunisti, protivniki kralja in cerkve; ti imajo državo v svojih rokah. Na drugi strani so uporniki, to so pristaši cerkve in kralja.

Zdaj divja v Španiji državljanska vojna z vsemi svojimi grozotami. In tudi če bi te grozne vojne bilo jutri ali pojutrišnjem konec, in tudi če bi zmaga današnja vlada ali pa če pride do restavracije kraljevstva, lahko že danes z gotovostjo rečemo, da tudi tedaj še dolgo ne bo vse končano, ker ne smemo pozabiti, da se vrši v Španiji vojna med dvema svetovoma in da so na izidu te vojne zelo zainteresirane velike evropske države. Zalostno, toda v Španiji bo še dolgo tekla kri.

Takoj po razpravi pa je advokat ves nejevoljen izjavil, da ne bo nobenega zločinca več branil, ker mu je klient plačal honorar s ponarejenim denarjem.

Leon Hele je bil nekoč tudi sam sodnik. Smatral je sebe za odličnega psihologa. Zato je bil tem bolj razočaran, ko je falzifikatorja (v njegovo nedolžnost je trdno veroval) rešil ječe; a zločinec mu je njegov trud plačal s ponarejenim denarjem. Pozneje je advokat ugotovil še to, da mu je zločinec ukradel iz žepa tudi zlato uro.

Dvoboj zaradi pesmi

Budimpešta, avgusta

Znameniti pevki Vally Tatse in Anika Veresz sta bili nerazdružljivi prijateljici. Peli sta v dveh različnih kabareti. V prostih popoldnevih sta skupaj pili čaj, ob večerih pa sta se sprehajali in si pripovedovali svoje ljubavne doživljaje.

Nekega dne je Vally dobila angažman v kavarni »Negresco«. Iste dne pa je tudi Anika podpisala novo pogodbo z lastnikom kavarne »Bristol«. Kavarni sta bili blizu druga drugi. Obe pevki sta morali peti isto pesem, za katero se je Pešta v tistem času hudo navduševala.

Nerazdružljivi prijateljici sta vsak prosti čas preživeli skupaj. Kmalu pa se je njuno prijateljstvo začelo krhati. Med njiju so stopili razni »prijatelji«, ki so z lažmi ščuvali drugo proti drugi.

Javnost, ki se je nekoč tako navduševala za obe mladi pevki, se je kmalu naveličala vedno iste pesmi. Zato je ravnatelj prosil Aniko, naj še najde kako novo romanco, češ da so poslušalci te pesmi že sili. Tedaj pa je Anika v navalu jeze izbruhnila:

»Kaj še! Svet ni sit pesmi, temveč glasu Vally Tatsejeve!«

Njuno prijateljstvo se je namah spremenilo v sovraštvo. Pevki sta si napovedali dvoboj z meči. Določena dne sta se res sestali s svojima sekundantom na velikem peštanskem travniku. Na dano znamenje sta se pomerili z meči. Prvi in drugi napad nista bila huda, ko pa sta se udarili v tretje, je konec Anikinega meča oplazil belo čelo Vally Tatsejeve.

Ranjena pevka se je zamajala, spustila meč in se onesvestila.

Ko je Anika zagledala na lepem čelu svoje nekdanje prijateljice krvavo srago, je udarila v jok. Sele zdaj se je zavedala svoje krivde. Užalila je svojo najboljšo prijateljico in zdaj jo je še ranila. Vsa skesana se je zgrudila k onesvesčenki, ji božala roke, jokala nad njo in jo prosila odpuščanja.

Ko je po nekem času Vally spet prišla k zavesti in zagledala svojo nasprotnico topečo se v solzah, kar ni mogla razumeti. Ona, ki jo je žalila, ki jo je hotela ubiti, joče zdaj zaradi te nezatne praske...

Pevki sta si segli v roke, si ganljivo pogledali v oči — in ta lepi trenutek je iznova utrdil njuno prijateljstvo.

Za mlade matere

Izšla je knjižica »Moj novorojenček«, ki jo je spisala gospa L. Hočevar-Megličeva v pouk materam o vsem, kar potrebujejo za nego svojega otroka. Knjižica ima 32 strani in 25 slik. Novodobna dojenčkova oblačila so lepša, udobnejša in cenejša kakor staromodna. Knjižica se drži smernic, ki jih je avtorica spoznala v Ameriki. Knjižica daje tudi kratka navodila za prehrano, kopanje in solnčenje. Zelo važno je navodilo o otrokovem zobovju, z lepo nazorno sliko. Podan je tudi razvoj otrokove duševnosti, popisani so tudi različni vzroki otrokovega neugodja in joka.

Knjižica stane Din 12.—. Naročite jo s pošto položnico na naslov: Papirnica Mira Vdovič, Ljubljana, Gradišče 4. Štev. ček. rač. 14.608.

GROZE

10 UR

16. nadaljevanje

iz dnevnika nekoga kriminalnega komisarja

Nekaj minut kasneje sta obstala pred policijskim ravnateljstvom dva avtomobila. V prvem sta sedla Dorner in Vimez, v drugem nekaj policijskih agentov v civilu.

»Okraj našminkanih ustnic« štev. 19761 je ukazal šoferju šef mednarodne policije.

V sobo so stopili trije možje: Vittorio Santino, Lopez in še neki neznanec, ki ga Giannina doslej še nikoli ni videla. Možje so prišli Giannino in jo odvedli v sprejemnico. Tam so jo posadili na stol, se ustopili pred njo in ji začeli prigovarjati.

Toda revica ni razumela ničesar... Z vročimi očmi je gledala okoli sebe... Vittorio Santino ji je krepko stisnil desnico, toda Giannina ni čutila nobene bolečine.

»Vrag naj vzame to komedijo!« je zavpil Santino ves razkačen. »Tak odgovorite vendar! Ali boste storili vse, kar od vas zahtevamo, ali pa...«

Stavka ni skončala, toda njegove oči so žarele tako strahotno, kakor bi hotele reči: »...Ali pa vas zadavim z lastnimi rokami!«

Tudi Lopezu je zalila kri glavo.

»Ali mar ne vidiš, da je to gnilo jabolko?« je zavpil. »Kaj se bomo dolgo onegavili...«

Tretji — ki je Giannino prvič videl — ni rekel ničesar. Molčal je — in v njegovem molku je bila prikrita grožnja.

Zdajci je dvignil roko, zamahnil... in njegova težka pest je udarila kakor bat po Giannini glavi.

Lahen vzdih... kakor smrtni krik... In še je udarila železna pest... Giannina je omedlela.

V tistem trenutku so se zdajci odprla vrata in signora Majou je prestrašeno pokukala v sobo.

»Policija!« je hripavo zavpila.

Ta edina beseda je udarila ko strela z jasnega. Lopovi so bili prvi trenutek tako presenečeni, da so skoraj izgubili glave. Santino se je prvi zavedel:

»Gramofon prinesi, babnica stara!« Lopez je zgrabil gramofon in ga navil. Zdajci je zahreščal argentinski tango. Santino je prijel Giannino okrog pasu in zaplesal z nezavestno ženo po sobi. Njena glava je mrtvo počivala na njegovih ramih.

Na stopnišču so se zaslišali glasovi. Vimez je odpahnil vrata, obstal na pragu in si začudeno ogledoval plesočo dvojico.

Dorner ga je sunil proč in skočil ko razjarjeni lev v sobo.

Pri priči je spoznal Giannino.

Zdajci so odjeknili strelji... Tako nepričakovano se je zgodilo, da se Dorner ni mogel v prvem hipu znajti. Lopez in oni tretji lopov sta začela streljati na policijske agente, ki so se vrhli na njiju.

V tistem trenutku se je začenčel Santino odmikati proti steni, držeč nezavestno Giannino pred seboj ko kakšen ščit.

Glasno je zaklical Dornerju in agentom:

»Le streljajte, njo boste ubili...«

Dorner je napel petelina. Tedaj so, kakor bi odrezal, utihnili strelji za njegovim hrbtom; torej so lopovi razoroženi! Ostal je samo še Santino, toda nihče si ni upal sprožiti samokresa. Giannina je bila lopovu prevaren ščit.

Korak za korakom se je Santino odmikal k zidu. Dorner ni mogel videti več Giannini v obraz. Zdelo se je, ko

da počiva lopovu na ramenih sadra sta maska, negibna in mrtva... Ali je mar že mrtva? Samo še dva koraka — in Santino bo pri zidu! Tedaj je opazil Dorner v steni ozko špranjo.

Kakor blisk ga je prešinila misel: v steni je prav gotovo tajen izhod! Če ga lopov doseže, bo brez dvoma ušel...

Dorner je vrgel samokres proč in se ko tiger zagnal lopovu za vrat. Boriti se kakopak ni mogel z njim, ker je bila Giannina vmes.

Dornerjevi prsti so se zarili ko jekleni kavljivi lopovu v vrat. Ves je posinela v obraz in oči so mu izstopile iz jamic... Trše je stiskal Dorner, trše je Santino prižemal Giannino nase...

Zdajci je skočil neki agent Dornerju na pomoč in treščil Santina s kopitom samokresa po glavi.

Lopovu je zdrknila Giannina iz rok... Mrtva?

Dorner je pri priči izpustil Santina, padel na kolena poleg svoje ljubljene žene in prislunil na njene prsi. Sreč je je še utripalo... komaj še...

»Giannina! Giannina!« je vzklikal detektiv ves srečen in ji poljubljal hladne roke. V obeh so se mu zasvetile solze...

»Mož brez živcev je jokal ko neboljen otrok.

Zdajci so se začele Gianninine veke premikati, trepetale so ko nemirna krila metulja — in naposled — je odprla oči.

»Giannina! Giannina!« je hripavo kriknil Dorner.

Lahen smehljaj, srečen in hvaležen, je obkrožil njene lepe izsušene ustnice...

»Marija!« je dahnula Giannina komaj slišno in z glavo namignila na sosedno sobo. Tedaj je Dorner vedel, da ni rešena samo Giannina...

Čez četrt ure so se vrnili na policijsko ravnateljstvo; Dorner in Giannina, Vimez in Marija. Avto je zdrzil mnogo malih hišic z bledordežimi, modrimi in zelenkastimi zastori...

»Več ko tri tisoč hišic, več ko tri tisoč nedolžnih žrtev...« si je mislil Dorner in stisnil svojo ženo tesno k sebi...

KONEC

DOŽIVLJAJI POGUMNEGA DEČKA

V prihodnji številki »Družinskega tednika« začnemo prinašati velezanimivo resnično povest o šestletnem dečku Loryu, ki so ga »kidnapirjali« — ameriški grabiteljji otrok — ukradli materi.

DOŽIVLJAJI POGUMNEGA DEČKA

so zajeti iz resničnega sodobnega ameriškega življenja, v katerem se odraža pohlepnost po denarju in brezsrčnost zločinskih ljudi, v ospredju pa stoji naš mali junak, ki je bil vzgojen kot mož z junaškim srcem.

Znamenita ameriška pisateljica

DOROTHY BLACK

je popisala te resnične dogodke res zanimivo, tako da bodo vsi naši čitatelji in čitateljice z največjim zanimanjem čitali povest in vsakokrat nestrpnost pričakovanja novega nadaljevanja.

DOŽIVLJAJI POGUMNEGA DEČKA

prično izhajati v prihodnji številki. Prosimo vse naše čenj. čitatelje, da na to novo zanimivo in ganljivo zgodbo opozore tudi svoje znance in prijatelje.

moža, ki se je potegoval za prosto službo.

»Odlučitev bo šele jutri, milostljiva,« je prijazno dejal ravnatelj. »Vem, Toda moj mož nima prav nobenih šans.«

»Zakaj bi človek že vnaprej vrgel puško v koruzo,« je še laskavej vprašal ravnatelj.

»Spričeval nima in priporočil tudi ne.«

Ravnatelj se je nasmehnil: »To nič ne de; vsakdo mora enkrat začeti.«

»Občudujem vašo bistroumnost in uvidevnost, toda rekla sem že, da niti priporočila nima.«

»Pri nas ne poznamo protekcije.«

»To se imenično sliši, gospod ravnatelj. Kljub temu pa stavim, da moj mož službe ne bo dobil.«

»Nu, pa staviva; kolikšen je vstavek?«

Lepa ženičica je vstala: »Če vas bo razveselilo, ko boste videli srečno ženo, potlej vas prosim, da mi pridete veselo novico sami povedat.«

Ravnatelj ji je galantno ponudil roko in vprašal: »Prosim za ime vašega soproga!«

»Charles Forain.«

Naslednji dan je bil na predlog ravnatelja sprejet Charles Forain v službo. Ravnatelju se je od sile mudilo, da odnese ljubki ženičici veselo vest še toplo. Pri Forainovih je bila miza pogrnjena za tri.

S sladkogrenkim nasmeškom je ravnatelj pripomnil: »Torej ste že pričakovali, da se bo srečno izteklo?«

»Navajena sem,« je žareča od sreče odgovorila domačica, »da stave zmerom izgubim.«

V naslednjih tednih so se vsi predstojniki podjetja prepričali o dveh stvareh: prvič da je Charles za vsako delo neporaben, drugič pa, da je gospa Forainova najprikupnejša ženska, ki je sploh kdaj stopila v te dolgočasne pisarne. Prihajala je sicer prav redko, toda zmerom takrat, kadar se je nad glavo njenega nediscipliniranega moža zbirala nevihta.

»Z mojim možem niste zadovoljni, čujem,« je očitaloče potožila ravnateljica. »Včasih pride prepozn in tudi med delom se mu včasih prikrađa kakšna napaka. Ali mar ne?«

»Zal,« je potrdil ravnatelj, »vsak dan slišim kakšno pritožbo.«

»Zakaj ga pa pustite na takem mestu, kjer dela ne zmore?«

»Vi sami, milostljiva, tako govorite?«

»Da. Če bi bila jaz ravnatelj, bi v dobro podjetju, sicer pa, kaj bi vam dajala nasvete...«

»Da, že...« je odgovoril ravnatelj, ne vedoč, kaj naj zine.

»Vi sami, gospod ravnatelj, ste dovolj modri, da boste na njegovo mesto postavili človeka, ki je posebej točen in pridnost, in ki ima tudi sicer vse druge potrebne čednosti.«

»Torej naj vašega moža...«

»Kakopak, gospod ravnatelj. Mojemu možu dajte takšno delo, kjer bo lahko pokazal svoje zmognosti, svoje imenitne domisleke, kjer bo lahko svojo stvarniško moč porabil v korist podjetja.«

»Uganili ste mojo namero, milostljiva,« ji je pritrdil ravnatelj in ji vroče poljubljal roko, ki mu je ni odtegnila.

Na splošno začudenje Charlesu niso odgovorili. Narobe. Dali so mu imenitnejšo službo — in mož se je tam počutil prav zadovoljnega. In glej, od tistega dne so bili s Charlesom tudi vsi drugi zadovoljni: po zaslugi njegove imenitne propagandne ideje je podvojilo podjetje prodajo. Zadovoljen je bil torej Charles, ki se mu je čbetala počonočna kariera, zaradi čoljna je bila lepa ženičica, ki ji je navdušeni ravnatelj pošiljal vsak dan prekrasno cvetje in darove, in zadovoljen je bil naposled še ravnatelj sam, ker si je obetal, da bo sčasoma dosegel pri njej še kaj več, ne samo ljubeznivih besed in pogledov.

Toda čas je mineval — in ravnatelj ni dosegel ničesar več. Njegova strast se je kakopak samo stopnjevala in lepega dne spomladaj je tako prekipela, da je rotil Tineta, naj se loči od svojega moža in postane njemu žena.

»Ločitev je nemogoča,« je odločno dejala lepota.

»Zakaj?«

Globoko je Tineta zajela sapo, preden je odgovorila: »Ker se poročena nisem.«

»Torej ste njegova prijateljica?«

»Tudi to ne.«

»Prosim vas, za pet ran božjih, pojasnite mi to čudno zadevo.«

Odkritosrčno mu je povedala narč, ki sta ga — siromaka — takrat v kavarni skovala. Imenitno se jima je bil posrečil.

Dva uboga človeka, brez belica in brez uma; — zakaj bi ne bila drug drugemu pomagala,« je prostodušno dejala.

Morda si zdaj mislite, da je to odkritje ravnatelja razveselilo in navdušilo, saj ni bilo njegovi strasti nobenih legitimnih zaprek več v napoto. Toda človeška narava je

MLADI ŠVICAR FRANC HUG JE PRISPEL S SVOJO MATERJO NA OLIMPIJSKE IGRE, KJER BO KAZAL SVOJO UMETNOST V VIHTENJU ZASTAVE

čudna. Zdajci se je ravnateljica zadelala Tineta brez teh ovir mnogo manj poželenja vredna, celo jezila se je, da je nasedel na limance. Lepi ženičici je dal koj tisti dan slovo, Charlesu je pa grenil življenje, kjer mu ga je le mogel.

Prav v tistem času je razpisalo neko konkurenčno podjetje imenitno službo. Kakopak se jih je spet mnogo potegovalo zanjo in tudi Charlesa ni manjkalo med njimi. Nič ni kazalo, da bi službo dobil, toda dan pred odločitvijo je obiskala Tineta ravnateljica. Galantno ji je ponudil stol in vprašal: »S čim vam lahko ustrezem?«

»Prišla sem po listine svojega moža, ki se je potegoval za prosto službo.« — »Odlučitev bo šele jutri, milostljiva.« — »Vem, Toda moj mož nima prav nobenih šans.« — »Zakaj bi človek že vnaprej vrgel puško v koruzo?« — »Spričeval nima in priporočil tudi ne.« — »To nič ne de. Vsakdo mora enkrat začeti.« — »Občudujem vašo uvidevnost, toda rekla sem že, da niti priporočila nima.« — »Pri nas ne poznamo protekcije.« — »To se imenično sliši, gospod ravnatelj. Kljub temu pa stavim, da moj mož službe ne bo dobil.« — »Nu, pa staviva; kolikšen je vstavek?« — »Če vas bo veselilo, ko boste videli srečno ženo, potlej mi pridite veselo novico sami povedat.«

Naslednji dan so na ravnateljski seji sprejeli Charlesa v službo. Ravnatelj je takoj po uradnih urah odhitel v stanovanje prikupne ženičice, da bi ji sporočil veselo novico še toplo. Toda na poti je srečal dobrega znanca, ravnatelja konkurenčnega podjetja, ki mu je kar brž odprl oči...

Z zbadljivim nasmeškom je stopil ravnatelj v stanovanje, kjer je bila miza že pogrnjena za tri.

»Čestitam, milostljiva, vašega moža smo sprejeli v službo.«

»Ali si lahko mislite, gospod ravnatelj, kako srečna sem?«

»Ni vredno besed, milostljiva. Ker smo pa sprejeli v službo vašega moža, bi vas prosil, da mi za stran reda pokažete poročni list,« je podsmehljivo dejal ravnatelj.

Z zlobnim izrazom je pričakoval njene zadrege. Toda lepa ženičica je stopila mirnih korakov k pisalni mizi.

»Prosim,« je dejala in ponudila ravnateljju neomadeževano listino, kakor se to spodobi za poročni list, ki je star šele osem dni... *

Tinetina najboljša vloga

Nemški napisala Mira Gruenberg

Za prosto službo se je potegovalo sto nezaposlenih. Eden izmed njih je bil Charles Forain, in prav on je imel najmanj upanja, zakaj ne priporočila ni imel ne izprijeval.

»Ali imam lahko vsaj malo upanja,« je sramežljivo vprašal.

»Predsedniška seja bo v sredo,« je godrnjavno menil ravnatelj, »tam se bo šele odločilo.«

Torej spet teden dni čakanja. Čakanja — zaman. Zakaj — da bo službo dobil nekdo drugi, je bilo itak že pribito. Ze mesece in mesece je tako. Nihče mu noče dati priloženosti, da bi pokazal, kaj zmore in zna. Seveda, če se ozirajo zmerom le na takele čednosti, kakršne so točnost, pridnost in zanesljivost; v teh se kakopak ne more kosati z drugimi. Toda v njegovi glavi je kar vršalo stvarniških domislevok; prav gotovo bi njegove ideje, ki jih je stresal kar iz rokava, vsakemu podjetju od sile koristile.

»Prav tako vam gre, kakor meni,« je zamišljeno dejala Tineta, srčkana gledališka levinja, ki ji je v neki majhni kavarni tožil svoje gorje, čeprav jo je bil šele komaj spoznal. Morda je prav čudna skupnost njune usode zgradila tako

hitro most med obema mladima človekoma... »Tudi meni nočejo dati nobene velike vloge, ker ne verjamejo moji nadarjenosti,« je žalostno dodala.

»Tega res ne razumem,« je galantno odgovoril Charles, »saj vam mora vaša lepota vendar vsepovsod odpreti vrata.«

»Mislite?« je hladno vprašala. »Takšnih poti ne ubiram!« je energično dodala.

»Rekel bi,« je modrijansko pripomnil Charles, »da je z lepoto tako kakor z bogastvom, reven človek mora plačati z denarjem, bogatin ima pa kredit...«

Tako se je torej začel pogovor, ki je trajal še dolgo.

V sredo bo odločilna predsedniška seja. Toda saj vemo, kakšne so take in podobne reči; ravnatelj izbere po svoji volji, seja pa potrdi. In ravnatelj je bil že izbral; ministrov priporočilo je zapečatilo usodo devet in devetdesetih.

Toda v terek je dobil ravnatelj nepričakovano obisk. Galantno je ponudil srčkani dami stol in jo vprašal:

»S čim vam lahko ustrezem?«

»Prišla sem po listine svojega

FRANCOŠKI TEKMOVALCI NA OLIMPIADI V BERLINU ŠE PO TEKMAH ZABVAJO PRI GRAMOFONU

*
Čitajte
naročajte
priporočajte

Družinski
tednik

*

Da bo izbira na mizi

Nekaj receptov izbranih jedi

Pražena kartijola

Polijte 2 večja kartijolna cveta z vrelo vodo, poparjena razdelite na večje kose, ker mali kosi radi razpada. Kartijolne cvete zavijte v posebno testo, ki ga pripravite takole:

Na 120 gr moke prinesejte eno osminko belega vina, posolite, dodajte eno žličko olja in na koncu še sneg enega beljaka. Kartijolo pomakajte v pripravljeno testo ter ga nato pražite na masti ali olju. Posebno dober je, če ga pražite na presnem maslu.

Dušen telečji jezik s krompirjem

Poparite telečji jezik s slano vodo. Snemite z njega kožico in ga nato nekaj časa dušite v masti, ki ste ji pridali nekoliko petršilja, zelene in čebule. Ko ste jezik tako nekaj časa dušili, ga zrežite na koščke. Soku, v katerem ste jezik dušili, dodajte nekoliko zmlete paprike in eno ali dve žlički mleka ter polijte z njim jezik. Garniramo ga s pasiranim krompirjem ter tako postavimo na mizo.

Gnjatni omet

Razbijte 12 jajc, posolite jih in jim dodajte 4 žlice smetane in vse to dobro premešajte. V ponvi stopite mast ali maslo in denite na to 200—250 gr

dobro sesekljane gnjati, nato pa dodajte pripravljeno jajčno zmes. Vse to mešajte toliko časa na ognju, dokler dobera ne zarumeni. Zmes obrnemo in jo pustimo zarumeneti tudi na drugi strani. To serviramo na toplem krožniku.

Enako gnjatno omet lahko napravite tudi v manjši količini.

Malinova krema

Vzemite četrt kg malin, ravno toliko sladkorja (najbolje kristal) ter 1 beljak. Maline zmešajte s sladkorjem in dodajte temu beljak. Mešati je treba pol ure. Ko se je masa skrčila, jo postavite na led. Pred serviranjem posujte strjeno maso s celimi malinami in jo okrasite s stolčno smetano. Krema od malin je priporočljiva, ker je zelo osvežujoča, zlasti v poletnem času.

Ruski kisel

Vzemite pol kg višenj, malin, marelic ali breskev ter kuhajte to s sladkorjem. Ko postane mehko, pasirajte in pustite, da se ohladi. Posebej zmešajte 3 žlice krompirjeve moke s hladno vodo ter dodajte to skuhani zmesi. Tako pripravljen ruski kisel postavite na led. Ruski kisel je zelo okusen in osvežujoč.

Dieta za stare ljudi

Znano je, da potrebujejo stari ljudje manj hrane ko mladi. Količina hrane se s starostjo vedno bolj zmanjšuje, ker organizem peša, izgublja svojo elastičnost in intenzivnost. Zaradi zmanjšane energije se tudi zgorevanje v našem telesu vrši počasneje.

Starost pa potrebuje tudi posebne diete. Kdor hoče tudi v starosti biti zdrav, mora biti zelo previden v prehrani. Ostareli organizem ni treba preobremenjevati z jedjo in pijačo.

V higieni starih ljudi ima dieta najvažnejši vpliv. Zdravniki dajejo stari ljudem te-le nasvete:

1. Starci morajo zelo redno živeti. Pačari naj predvsem na to, da jemljejo dnevne obroke hrane vselej ob določeni uri. Najmanjša netočnost v tem pogledu more izzvati težke posledice za njihovo zdravje. Umirjeno, redno življenje in zmernost v prehrani so najvažnejši pogoji za starčovo zdravje.

Nikdar ne smejo stari ljudje preobremeniti prebavnih organov, ali vzeti preveč hrane naenkrat. Bolje je, da jedo večkrat na dan, a v manjših obrokih.

Na gostijah, družabnih večerih itd. ljudje navadno več jedo kot sicer, in se včasih tudi preveč najedo in preveč napijo. Mlademu človeku morda res hudo ne škoduje, toda stari se maščuje tako preobremenjenost dvakratno. Lahko nastanejo težki želodčni ali črevesni katarji in razne druge komplikacije. Po takem ekscesu spozna stari sam najbolje, česa se je treba izogibati.

Sploh vsak človek, starejši pa še bolj, če hoče učkati visoko starost, naj pazi predvsem na dvoje: na red in na zmernost.

Na kaj je treba paziti pri uživanju sadja

Sadje je zdrava in dobra hrana. Ima mnogo vitaminov, hranljivih soli, osvežujočega eteričnega olja in sladkorja. Pri uživanju sadja moramo paziti na sledeče:

1. Jesti smemo samo zrelo sadje. Nezrelo sadje je težko prebavljivo in lahko izzove težke posledice v želodcu in črevesju. Nezrelo in prezrelo sadje uporabite za kompote in marmelade.

2. Pred jedjo je treba sadje dobro

oprati. Na sadju se zbira prah in bacili raznih nalezljivih boleznih. Jagode, češnje, višnje in sploh sadje, ki ga kupujete na trgu, je treba izprati celo po večkrat.

3. Ljudje z občutljivim želodcem naj sadje raje olupijo. Zdravi ljudje pa naj jedo sadje neolupljeno, kajti v lupini je največ vitaminov.

4. Samo po sebi je umevno, da je treba črveno in nagnito sadje obrezati.

5. Tudi sadje moramo dobro prežvečiti, da želodec in čreva ne bi imeli preveč posla. Tudi sadja ne smemo jesti preveč hkratu, ker prevelika količina rada povzroča težave v želodcu.

6. Večjih sadnih koščic in zrn nikar ne požirajte. Ena ali dve koščici vam morda res še ne povzročijo posebnih težav, ker jih želodec pusti neprebavljene dalje, toda v večji množini zaužite koščice privedejo do težkih posledic. (Trditev, da povzročajo pogoltnjene koščice vnetje slepiča, sicer res ne drži. Vnetje slepiča povzročajo bacili.) Povzročajo pa druge težke prebavnih organov.

7. Nikoli ne smemo neposredno po zaužitem sadju piti vode, ker se sadno meso napihne, kar povzroča tudi hude bolečine.

Papež Pij IX. in nadležna Američanka

Ko je papež Pij IX. (1792—1878) nekoč sprejemal v Vatikanu ženske delegacije iz tujine, je prišla k njemu po blagoslov tudi neka Američanka. Poljubila mu je roko, potlej je pa obstala. Papež jo je vprašal, ali morda še česa želi.

»Oh,« je vzdihnila, »če bi mi hoteli, sveti oče, podariti tudi svojo sliko.«

»Nate, dobra žena,« je dejal papež in ji dal svojo sliko.

»Ali bi se hoteli na sliko še podpisati?« je zaprosila Američanka.

Papež je nabral čelo; ni rad dajal avtogramov. Naposled se je pa vendarle podpisal.

»Ali mi hočete, sveti oče, podariti še pero, s katerim ste se podpisali?«

Tedaj je bilo pa papežu vendarle preveč.

»Zakaj ne!« je dejal. »Dam vam še črnlinik in pisalno mizo, ako želite...«

Nevidne rokavice

Newyork, julija

Znano je, da Američanke čestokrat presenetijo svoje evropske tovarišice z novimi kozmetičnimi izumi.

Tako je nedavno neki večji kozmetični zavod v Ameriki iznašel novo olepševalno in zaščitno sredstvo, »nevidne rokavice«.

Dama, ki si hoče zavarovati svoje roke pred soncem ali pred prahom, namaže roke z neko zmesjo. Na roki se napravi tanka, steklenasta prevleka, ki je s prostim očesom niti ne opazimo in ki jo po uporabi prav lahko spet speremo z navadno vodo.

Američanke navdušeno trde, da so te »nevidne rokavice« prav imeniten izum, za katerega se vseprek navdušujejo.

Nega rok

Tudi pri vkuhanju sadja in zelenjave morate paziti na nego svojih rok. Sadni sok se močno vpije v kožo in pušča temne, marogaste madeže. Da se izognete tej nevšečnosti, si zavarujte roke z gumijastimi rokavicami. Če si pa ne morete ali ne marate zavarovati rok, jih po končanem delu takoj temeljito umijte s citronovim sokom in jih namažite s suho ali mastno kremo. Trda koža se na ta način spet omeha.

Pri lupljenju zelenih orehov se boste pa svojih rok malodane prestrašili. Te temno kostanjeve barve se znebite s tekočino, v kateri ste kuhali zelene orehe.

Kadar se vrežete v prst, a nimate pri roki ne joda ne obliža, vam služi tudi tanka jajčna mreža kot odlična pripomoček za rano.

Tajna zakonske sreče

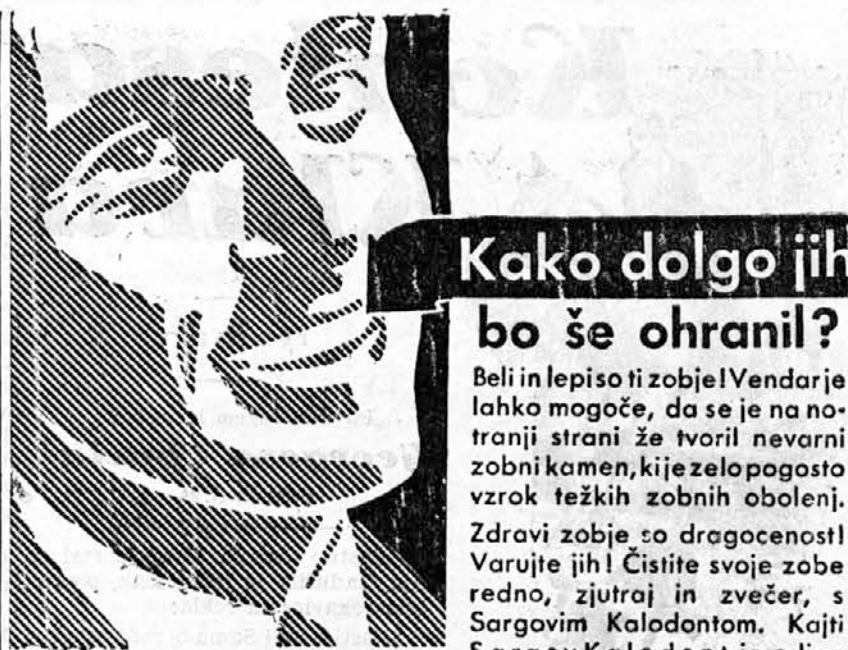
Znameniti francoski psiholog in romanopisec Maurice Decobra daje ženskam, ki hočejo biti ljubljene, tele nasvete:

1. Bodite lepe — all kar je več vredno, bodite vedre in ljubke.

2. Od desetih mož je vsaj osem takih, ki polagajo največ pažnje na ženo zunanost. Zatorej naj ženska pazi na modo in kozmetiko.

3. Psihološko je razumljivo, da ugodno vplivajo pohvalne izjave, čeprav niso duhovite, kakor na primer: »Ah, vi pa res niste, kakor drugi možje!« — »Le kaj, kaj bi počela jaz, če bi me vi zapustili!« — »Četudi mi ne boste dali ničesar, ljubila vas bom kljub vsemu...«

4. Bodite zveste! Zvestoba je temelj ljubezni in trajne zakonske sreče. Ne zveste žene ne ostanejo dolgo v zakonu.

Kako dolgo jih bo še ohranil?

Beli in lepiso ti zobje! Vendar je lahko mogoče, da se je na notranji strani že tvoril nevarni zobni kamen, ki je zelo pogosto vzrok težkih zobnih obolenj. Zdravi zobje so dragocenost! Varujte jih! Čistite svoje zobe redno, zjutraj in zvečer, s Sargovim Kalodontom. Kajti Sargov Kalodont je edina zobna krema v naši državi, katera vsebuje sulforicinoleat, že nešteto krat preizkušeno sredstvo proti zobnemu kamnu. Samo z rednim čiščenjem zob s Sargovim Kalodontom se odpravi zobni kamen in se prepreči njegova ponovna tvoritev.

* Pozor! Poskusite enkrat novo ustno vodo Kalodont. Koncentrirana sestavina, zelo varna v uporabi, razkužuje in ugodno osvežuje.

SARGOV
PROTI ZOBNEMU KAMNU
KALODONT
 DOMAČI IZDELEK

5. Bodite čuvstvene! Moške je treba prikleniti nase s čuvstvom; paziti je treba, da si jih ne odtujite s kakšno neumnostjo, z neumestno šalo, ali nepravilno gesto.

6. Skrbite, da bo vaš mož živel neprestano v iluziji, da je v vas našel res svojega dobrega in iskrenega prijatelja. V razgovoru bodite iskreni, prisrčni, to daje vedno novo svežost. Zakona nobena stvar bolj ne zdolgočasi, kakor vsakdanji plehki razgovori.

7. Ljubosumnosti ne smete svojemu možu nikoli pokazati. Trdovratna ženinina ljubosumnost, s katero vsak dan muči moža, je podobna oni kaplji, ki sčasoma izdolbe tudi najbolj trdo skalo.

8. Če je žena morda res upravičena biti ljubosumna, tega ne sme preveč očitno pokazati; če pa se že res ne more premagovati, naj stori to na fin in dostojen način.

8. Ni prazna fraza, da »ljubezen gre skozi želodec«. Skrbno pripravljena, dobra jed mnogo pomaga prikleniti moža na dom. Ne drago, ampak okusno pripravljeno kosilo ustvarja tisto prijetnost, ki jo poznamo pod pojmom »domače ognjišče«.

Male poučne zanimivosti

- * Ljudem s povečanim krvnim pritiskom se priporočačasno bivanje v krajih, ki ležijo 400 do 600 metrov nad morjem.
- * Odlično sredstvo proti napadom astme je »iminol«, ki ga dobite v obliki tablet v vseh boljših lekarnah.
- * Progressivna paraliza je tipična možka bolezen, vendar jo dobijo lahko tudi ženske. Na 7 moških paralizikov odpadeta v Evropi po 2 ženski.
- * Nemški zdravniki trde, da se po vojnem času slepota za barve hitreje širi nego prej.
- * Pri kajenju cigaret ni kvaren za pljuča samo nikotin, temveč tudi papir, v katerega je tobak zavit. Ta papir vsebuje strupene substance, ki škodujejo pljučem in grlu.
- * Hrana potrebuje 6 sekund, da pride prežvečena iz ust do želodca.

Prisotnost duha

Lopov je prišel skozi odprto okno v stanovanje in naletel naravnost na gospodarja.

»Oprostite,« je zajecjal, in ko je bil že pri drugem oknu, je dodal: »jaz namreč potujem skozi okna.« In je izginil.

Anekdote

Če se knjige posojujejo...

Slavni ameriški humorist Mark Twain je bil nekoč z mladim književnikom pri nekem svojem prijatelju na večerji. Po večerji jima je gospodar razkazoval knjige. Nekaj knjig je bilo mlademu književniku tako všeč, da je prosil gospodarja, naj mu jih posodi. Gospodar pa je odločno odbil njegovo prošnjo, češ, da knjig iz principa ne posojuje nikomur. Ko je Mark Twain videl žalostno mladeničevo lice, je dejal:

»Vidite, meni se zdi, da ima naš gostitelj čisto prav, da ne posoja knjig. Vem iz lastnih izkušenj, da posojene knjige navadno nikoli več ne vidite. Te knjige na primer, ki jih vidite tukaj, so bile nekoč vse v moji knjižnici...«

Kaznjenci — operni pevi

Slavni francoski skladatelj Peer je prebival nekoč delj časa v Tuluzi. Ko mu je postalo dolgčas, je hotel prirediti koncert, toda manjkali so mu trije pevci. Nikjer jih ni mogel stakniti. Tedaj pa ga je neki prijatelj opozoril, da so v tuluški kaznilnici trije kaznjenci, ki imajo izvrstne glasove.

Peer se je takoj napolil k upravniku kaznilnice in ga prosil, naj mu »posodi« tri pevce. Upravnik je skladateljevi prošnji ustregel. Trije kaznjenci so vsak večer hodili v spremstvu stražnikov na koncertne vaje. Njihovi glasovi so bili Peeru tako všeč, da je po koncertu stopil h kaznjencem in jim predlagal, naj gredo z njim v Pariz, kjer bi jih angažiral za operne pevce.

»Prav radi!« so odgovorili kaznjenci, »toda upravnik nas ne bo hotel pustiti...«

»To naj vas prav nič ne skrbi, Čez teden dni boste pomiloščeni.«

In Peer je res držal besedo. Posredoval je pri predsedniku republike in oni trije kaznjenci z lepimi glasovi so bili pomiloščeni.

Vegetarianec

Ko je Bernard Shaw že zaslovel, je nekega dne dobil od lady Churchillove povabilo k svečani večerji. Kot strasten vegetarianec je na to povabilo odgovoril kratko in grobo: »Niti v sanjah mi ne pride na misel, da bi hodil k Vam posedat in jest živalske mrtvece.«

Kraljica in dvorni norec

Pais, dvorni norec angleške kraljice Elizabete, si je marsikdaj privoščil kakšno grobo in neumestno šalo, zato ga je kraljica nekega dne odpustila.

Ko jo je minila prva jeza, se ji je norec zasmill in ga je spet poklicala na dvor. Pri tej priliki ga je malce resno, malce v šali vprašala:

»No, ali mislite tudi v bodoče iznašati svetu moje napake in slabosti?«

»Nikoli več, veličanstvo! Čemu bi neki raznašal stvari, ki so znane že vsemu svetu!«

Rousseau o nezadovoljnejih

Slavni francoski filozof in književnik Jean Jacques Rousseau (1712 do 1778) je poznal samo dve vrsti nezadovoljnejev:

bogatine, ki bi hoteli živeti večno in večno uživati svoje bogastvo, ter... ženske, ki bi hotele ostati večno mlade.

KARL SCHÄFER, ZNAMENITI DRSALEC NA LEDU IN IMEJTELJ OLIMPIJSKE ZLATE MEDALJE, NESE OLIMPIJSKO BAKLO NA GROB NEZNANEGA JUNAKA NA DUNAJU

NEMŠKI DRŽAVNI MINISTER ZA PROPAGANDO DR. GOEBBELS JE SPREJEL INOZEMSKE NOVINARJE OB PRILIKI NJIHOVEGA PRIHODA NA OLIMPIADO

Kontesa Klara

Roman

Po francoskem izvirniku
Georgesa Ohneta
priređil A. R.

19. nadaljevanje

»To je pri nas že v družini,« je sanjavo resnostjo odvrnil Pontac. Med tem se je približal tudi grof. Med zadnjimi sta vstala tovarnar in Atenaida.

»Gospod René! Zdi se mi, da morate dobro poznati okolico,« je dejala grofica in se nasmehnila. »Ali me ne bi kar vi vodili? Pustiva druge lovce, da se malo oddaljijo, saj jih bova lahko dohitela. Vaš konj je dober, moj pa tudi. Kar naravnost po sredi gozda pojdeva.«

»Oprostite, gospa, ali nimate mar Pontaca, ki bi vas znal še bolje voditi kakor jaz?« je odvrnil René.

»Ne,« je veselo vzkliknila grofica. »Rajši bi imela vas, če me seveda ne boste odbili. Upam, da tega ne boste storili...«

Tovarnar ni odgovoril. Samo priklonil se je. Klara, ki je stala v bližini, se je stresla od jeze, ko je slišala Atenaidine predrzne besede. Solze so se ji zaskrile v očeh in kakor brez misli je hlastno stisnila baronici roko.

»Ti pojdeš z nami, ali ne?« je rekla tedaj grofica in se obrnila h Klari.

Mlada žena je počasi pobesila glavo in mirno rekla:

»Ne! Precenjevala sem svoje moči. Preslaba sem, da bi mogla jezdit... Z vozom se bom odpeljala.«

Pri teh besedah je žalostno pogledala svojega moža, kakor bi ga bila hotela prositi, naj je ne zapusti.

»Ali ti morda ni prav, da ti mislim ugrabit moža?« je na videz mirno vprašala grofica. Potem se je pa nasmehnila: »Upam, da vendar ne boš ljubosumna?«

»Ne!« je trdo odvrnila Klara; ni hotela izdati, kako trpi.

»Pa skočimo na konje!« je veselo vzkliknila Atenaida, hoteč izriniti zmago.

Strašna bolečina je stisnila Klari srce, ko je videla, da njen mož odhaja. Nekaj jo je prijelo, da ga mora zadržati, da mora preprečiti njegov odhod, in kriknila je:

»René!
»Kaj pa je?« jo je vprašal. »Ali ste bolni? Ali bi morda kaj radi?«

Nedvomno bi bil René ostal pri njej, če bi bila rekla le eno besedo. Morda bi si bila tako oba prihranila mnogo trpljenja. Toda neko občutje, močnejše od ljubezni, je zadržalo Klara, in besede, ki jih je mislila reči, so zamrle na njenih ustnicah. Odkimala je, stisnila ustne in odmahnila z roko.

»Ne, ne,« je rekla, »nič ni! Kar pojdit!«

René je šel. V tem trenutku se je Klarinemu sovraštvo do Atenaide pridružila tudi kal sovraštva do moža.

Grofica je stopila h konju in slekla lovski suknjič. Pokazala se je njena noga res lepa in zapeljiva v škornjih iz sive jelenje kože. Tovarnar se je sklonil k njej in jo dvignil v sedlo. Prijela je za vajeti, oblastno zamahnila z roko, kakor bi bila hotela zaničljivo pozdraviti svojo nesrečno nasprotnico, in pognala konja v dir. René se je spustil za njo. Kmalu sta se izgubila v globokem gozdu.

»Ali naj ostanem pri vas?«

Mlada žena, ki jo je bila bolečina vso prevzela, da ni vedela, kaj se godi okoli nje in kaj jo še čaka, se

Oh, če bi bil le malo namignil, če bi mi bil dal le malo poguma.«

»Ali ti ga ni dal?«
»Ni; prav tako samosvoj je kakor jaz in še bolj odločen... Ali smem sploh še kaj upati?«

»Če že le ni vse izgubljeno,« je dejala baronica. »Vidim, da se je tudi on življal v to življenje. Zdi se mi, da skuša iskati zabave drugje. Saj si opazila lepo grofico...«

»Ne obtožuj ga!« ji je skočila Klara v besedo. »Ona sama se mu nastavlja. Zaseduje ga povsod in skuša križati njegovo pot... Najprej mi je vzela ženina, zdaj mi pa hoče vzeti še moža! Kakšno zmago slavje bo to zanj! In kako naj ga odtrgam od nje? Kaj naj storim, da se je ubrani? Ali smem sploh kaj storiti?«

»Seveda! Zakaj ne bi smela, saj je tvoj mož! Še tvoja dolžnost je, da nekaj ukreneš!«

»Naj se me samo varuje!« je potem iznenada udarilo iz Klare. »Preveč sem že trpela zaradi nje. Tudi potrpežljivost ima svoje meje. Če me bo prisilila, da pojdem čez nje, ne vem, kaj bom storila. Najbrže kaj takega, kar bo pogubilo njo ali mene!«

»Pomiri se, prijateljica! Zdi vsaj vem, kako je s teboj, in rečem ti, da bova prej ali slej ugnali 'čednostno' Atenaido... Takšna je pač, da hoče vse imeti. To ji je že prirojeno. Njen oče je pobiral denar, ona pa može. Vse bi rada imela! Še mojega moža naj se loti! Pri njem pa utegne še kaj doživeti!«

Baronica se je ozrla in pokazala svojega moža, ki je nedaleč od on-

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobi in svečelolika srajce, ovratnike, zapestnice itd. Pere, suši, munga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna **JOS. REICH**
LJUBLJANA

dod preiskoval neke kamne. Bil je kakor kakšen profesor, ki se je zatopil v svoje delo in ne vidi ničesar drugega. Klara se ni mogla premagati in se je nasmehnila. V duhu je zagledala Renéjev obraz. Njen mož ni bil tak, ni bil postrežljiv in potrpežljiv hlapec svoje žene, ampak strašen, mogočen gospodar.

»Priznati moram, da je položaj težaven,« je nadaljevala baronica. »Če bi se le vidva mogla prav pogovoriti, bi se morda hitro sporazumela. Toda med pogovorom se utegneta še bolj sporeči in potem bo vsega konec! Treba je začeti na drugačen način. Nič me ne more prepričati, da tvoj mož ni do ušes zaljubljen vate, samo pokazati ti noče. René je pač eden tistih mož, ki se zaljubijo samo enkrat za vse življenje. Ali si ga kdaj poskušala spoznati? Trmoglavci je! Najrajši bi šel povsod z glavo skozi zid. Takšen značaj boš razorožila le, če se pred njim ponižaš.«

»Saj bi se... Ničesar ne bom opustila, samo da si ga spet pridobim. Toda če ne bo mislil, da je moje približevanje samo strah pred njim?«

»Ne, kolikor ga poznam, ne bo tega mislil. Toda nečesa ne pozabi: počakati moraš prave prilike. Če se ne bo sama pokazala, jo bo treba pač pripraviti. Samo nekaj te še prosim. Nikari se preveč za-

lostno in obupano ne drži! Če te bo grofica videla, bo še bolj vesela. Ne pozabi, da si za vse, ki žive okoli tebe, srečna žena, in čakaj potrpežljivo, da bo resnična sreča res prišla.«

Klara je zavzdihnila. Ona, ki je nekoč ni moglo nič ukrotiti, ona, ki bi bila nekoč premagala vsako oviro, je bila zdaj slabotna, brez volje...

»Zdi se mi, da govoriva le kar preveč resno,« je dejala potem baronica. »Takele zakonske zmede človeka utrudijo. Ali ne bi bilo bolje, da bi se malo razvedrili? Skočiva na konja in pogledajva, kaj počenja lepa grofica s tvojim možem... Ali hočeš?«

»Ne!« je kratko odgovorila Klara. »Trudna sem in bom rajši tu ostala. Moj brat in Suzana se tudi ne navdušujeta posebno za lov; mi bosta pa onadva delala družbo.«

Oktavij in Suzana sta se prav takrat počasi vračala. Mladi grofič je bil videti ranejši kakor po navadi, Suzana je pa stopala s pobešeno glavo in se smehljala sama vase kakor v nekaj neizrekljivo lepega zaverovana. Tako sta prišla do kraja, kjer sta ju čakala konja. Mladi mož je odvezal vajeti od drevesa in se obrnil k Suzani.

»Ali mi dovolite, da povem svoji sestri?«

Suzana je še bolj pobesila svojo lepo glavo v znak pristanka in komaj slišno dahnila:

»Da, povejte ji. Saj veste, kako rada naju ima. Tudi ona bo vesela.«

»Nu, pa odjezdite naprej z baronom in baronico, jaz bom pa medtem zaupal Klari najino skrivnost.«

Sklenil je roke, da je Suzana stopila nanje in se pognala na konja. Deklica je široko odprla oči in jih morda za trenutek dalje uprla v Oktavija, kakor je bilo treba, nato mu je pa stisnila roko; sta stik je povedal vse, česar ni smela odeti v besede. Potem je spodbodla konja v dir.

»Naprej, baron, na konja!« je vzkliknila baronica Préfontova svemu možu.

»Kakor želiš, ljuba moja,« je prijazno odgovoril baron in se s silo odtrgal od svojih ljubljenskih rudnin. »Ali veš, da me ne bi nič preveč čudilo, če bi bil v tej kamenini galun? Moram z inženjerjem o tem govoriti. To bi bilo zanj velikega pomena.«

Baronica se je moževi slabosti prizanesljivo nasmehnila. Nato je spodbodila. Ko sta prijezdila mimo Klare in Oktavija, ju je baronica le mimo grede pozdravila z roko, nato je pa pognala, da je dohitela deklico na konju.

»Ah, vi ste, Suzana?« se je začudila. »Naprej tedaj!« In vsi trije, ona, njen mož in Renéjeva sestra so v naglem diru odjezdili.

Oktavij in Klara sta nekaj trenutkov nemo gledala za jezdec. Mladi mož je bil resen in zbran; videlo se je, da je nekoliko vznemirjen spričo razgovora, ki ga čaka s sestrom. Mlada žena je morala pa neprestano misliti na barončinne besede; v duhu je ugibala sem in tja, ne vedoč, kaj naj stori. Glas njenega brata jo je iztrgal iz tega mračnega razmišljanja.

NEMSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK GÖRING JE SPREJEL ZNAMENITEGA AMERISKEGA PREKOMORSKEGA LETALCA POLKOVNIKA LINDBERGA, KI JE TUDI PRIŠEL NA OLIMPIADU

Vzorec pošlje brezplačno
»RADIOSAN«, Zagreb
Dukljaninova 1.

»Klara,« je plaho spregovoril Oktavij. »Veliko novico ti imam povedati.«

In ko ga je sestra presenečeno pogledala, je s pridruženim glasom dodal:

»Suzana in jaz se imava rad.« Klarin otožni obraz je zasijal, kakor da bi ga bilo iznenada obililo solnce s svojo svetlobo. Ponudila je bratu obe roke, ga vneto potegnila k sebi in ga posadila zraven sebe na klop, komaj čakaje, da ji bo vse natanko povedal; zakaj le predbro je slutila, da je to tista tolikanj težko pričakovana prilika, ki jo utegne vendar že spraviti z Renéjem, ali ju bo pa vsaj zblížala.

Tedaj ji je jel Oktavij ves srečen pripovedovati tolikanj preprosti, pa zato nič manj globoki ljubezenski roman, ki se je že nekaj mesecev pletel med mladima človekoma. Nežna in zvesta ljubezen, čista in lepa kakor le more biti med dvema nepokvarjenima bitjema, vzrasla skromno in tiho kakor lepa cvetka pod blagim pomladnim nebom...

»Ti imaš tako velik vpliv na Renéja,« je rekel grofič svoji sestri. »daj, govori z njim in pregovori ga, da mi bo dal Suzano! Že dolgo pozna moja načela in ve, da na plemstvo samo nič ne zidam in da si mislim polskati tako službo, ki me bo pošteno redila. Zavzeml se zame, sestra, in glej da ti ne bo odbil: saj veš, da gre za mojo srečo.«

Klara se je zdajci zresnila. Ta vpliv, ki ga ji je brat pripisoval — saj ga vendar nima! Še nikoli od tiste nesrečne noči, ki ji je bila začetek tolikega gorja — še nikoli od taktat ni imela z Renéjem resnejšega pogovora; govorila sta vselej samo o nepomembnih vsakdanjih rečeh. In zdaj naj brez sleherne priprave, kar na vrat na nos začne z njim razgovor o tolikanj važni zadevi!

In vendar ji ni niti za trenutek prišlo na um, da bi se otrsela te naloge. Zakaj, zaupanje se ji je spet vrnilo in z njim slutnja nove sreče.

Oktavija je Klarin molk vznemiril. Kakor vsi zaljubljeni ljudje je tudi on zaslutil same zapreke. Ves preplašen je vzkliknil:

»Saj mi vendar ne boš odrekla te prošnje?«

»Ne, ne, zastran tega se nič ne boj,« je odgovorila mlada žena in se pogumno poslila k nasmehu. »Zanesi se, brat, borila se bom zate, kakor da gre za mojo stvar.«

»O, kako ti bom hvaležen!« je vzkliknil Oktavij. Objel je svojo sestro in jo vroče prižal na prsi.

»All je to moje plačilo?« se je veselo nasmehnila mlada žena; tako srečne je že dolgo nihče ni videl. »Kaže, da imaš upanje, ko plačuješ vnaprej. Zdi se, da ste stali za Suzano, ko si že priznal svoj greh. Saj veš, da me samote ni strah; in na koncu koncev moram tudi malo razmišljati o tem, kar si mi pravkar povedal.«

Mladi mož je bolj zletel ko stekel k svojemu konju in je bil tisti mah v sedlu. Še enkrat se je ozrl po svoji sestri in ji vrgel poljub z roko; nato je pa odvihral z neugnanostjo moža, ki ve, da bo našel na svoji poti njo, ki mu je najdražje na svetu.

6. Razgovor v gozdu

Ko je Klara ostala sama, se je spet zatopila v svoje misli; pozabila je malone, kje je in kaj se okoli nje dogaja. Daleč iz gozda so se zamolklo slišali lovski rogovi in od vse povsod ji je udarjalo na ušesa pridrušeno vzklikanje in vičkanje razposajenih lovcev.

Marcel Allain in Pierre Souvestre:

Krivnostni Fantomas

Detektivsko - kriminalni roman

23. nadaljevanje

Vlomilec je moral dobro poznati razmere v hiši.

Oba moža za zastorom sta komaj krotila svoje razburjenje.

Fandor je krčevito stiskal Juvu desno, in Juvu mu je bodriho postrepljal z levico. Mož, ki je stopil v sobo, ni bil Loupart!

Neznaneec je sedel za pisalno mizo, segel je po nekkih spisih in začel pazljivo brati, medtem je pa svinčnikom podčrtaval nekatera mesta, ki so se mu morala zdeti od site važna. Zdaj nabral očel v gube, zdaj je mežikaje priprl oči...

Kakšnih štirideset let mu je menda bilo; negovana brada, visoko čelo, ki je prehajalo v plešo, in temni roževinasti naočniki so ga delali podobnega kakšnemu učenjaku.

Zdajci je pogledal na uro, ki je kazala že pol dvanajstih; odvezal si je kravato, odpel telovnik in odšel iz sobe, ne da bi utrnil luč, bržčas z namenom, da se kmalu spet vrne.

»Nu, kaj pa zdaj?« je tiho vprašal Juvu.

»To je brez dvoma doktor Chaleck...« je pisnil Fandor.

»Tako bo?« je odgovoril komisar, o tem sem prepričan.

Preklinjate je nadaljeval:

»Sam vrug ga je prinesel sem, da nama bo štrne zmešal. Namesto, da bi čuvala samo njegovo imetje, bova morala zdaj še njega stražiti.«

»Morda bi bilo dobro, če mu poveva, da sva tukaj,« je bistroumno pripomnil Fandor.

»Tudi jaz sem že na to mislil, je odgovoril komisar. Toda neglede na razburjanje, ki ga bova možu prizadejala, mislim še na mnogo večjo nevarnost, na to namreč, da nama Loupart uide. Priznati ti moram, Fandor, da mi je stvar hudo pri sre... Saj veš, da omenja Jozefina v pismu tudi neko žensko. Kdo neki je ta oseba? Zadeva je zaradi tega še bolj skrivnostna!«

Juvu je obmolnil in se zamislil.

Fandor si ga ni upal moliti z vprašanji.

In res je kriminalist prav v tistih minutah razmišljal o dogodkih poslednjega tedna. Mislil je tudi na to, ali bi vendar ne bilo prav, če bi Chalecka opozoril nase in ga prosil, da bi smel pod njegovim vodstvom pretakniti vso hišo. Hkratu si je pa moral priznati, da bi bil tak trud zaman, zakaj Loupart bi že zdavnej izginil, če bi zasluhl, da ga zasledujejo. Juvu bi se kvečjemu osmešil!

Ta skrivnostni Loupart je zbudil v Juvu spomin na nepozabnega Fantomasa, ki je o njem že dalje časa manjkala sleherna sled; tudi Fantomas je zmerom nevidno in neslišno izginil, kadar se je zdel zasledovan.

Naposled je Juvu izprevidel, da nima zunaj Chaleckove hiše tudi nobene poslavne pravice več, da bi Louparta aretiral, še manj, da bi ga dal za etl.

Čez deset minut se je doktor Chaleck spet vrnil v svojo delovno sobo in spet sedel za pisalno mizo. Zdaj je bil oblečen v elegantno, svetlosinj, črtasto pidžamo.

Cas je mineval.

Ura na kamnu je odbila dve. Po malem se je začelo daniti. Fandor se kljub nevarnosti ni mogel zdržati zdenjanja. Noč se je obema zdela neekonočno dolga.

Izza svojega skrivališča sta opazovala doktorja Chalecka.

Kdaj neki ta človek spi? Ali dela mar samo ponoči?

Niti sence utrujenosti ni bilo videti na njegovem obrazu. Malomarno si je gladil brado in listal po spisih. Ko si je prižgal smotko je Fandorju ušel je nasmešek, kljub napetim mislim, ki so mu rojile po glavi. Spomnil se je, kako hudo mora biti Juvu, strašnemu kadilecu, ko ga ščegeta tobakov dim po nosnicah...

Juvu in Fandor sta bila na svojem opazovališču prava pravcata mučenika. Neglede na napor, ko sta morala nepremično žediti za zastorom, so jima začeli še živci popuščati, čakajočima dogodkov, ki bi morali priti pa jih od nikoder ni.

Chaleck je pisal pismo Potlej je uredil razne spise in čez kakšne četrt ure se je že zdelo, da je z delom gotov in bo odšel k počitku. Nu, naposled je vendar utrnil luč in odšel.

V sobi, ki je bila obrnjena proti vzhodu je postajalo čedalje svetleje. Čez kakšne pol ure bo moral vsak prislec opaziti siluete dveh mož za tenkim zastorom.

Doktor je prav gotovo legel spat, toda komisar in časninar sta ostala iz previdnosti še nekaj minut v svojem skrivališču in prisluškovala. Toda nič se ni zganilo.

Zadnji čas je že napočil.

Juvu in Fandor sta bila že popolnoma izčrpana. Prisiljeni mir jima je povzročal v nogah krčne bolečine in hrbtnici sta jima bili kakor poloumljeni.

Stokaje se je Juvu vzravnaval in Fandor ga je šaljivo oponašal, čeprav tudi njemu ni bilo prijetno.

»Kaj bova pa zdaj počela?« je vprašal Fandor.

»Pst, prisluhni!« je zdajci šepnil Juvu in z dlanjo zaprl Fandorju usta.

Spet se je zaslislal šum, toda popolnoma drugačen ko prej. Nič več se ni zdelo, ko da koraka možki s trdnim korakom. Nekaj je žuštelo, zdajci je spet utihnilo in spet zašuštelo... toda od kod šum prihaja, pač nista mogla uganiti.

»Soba je obložena s platenimi tapetami,« je šepnil Juvu, »in bržčas so tudi vsi drugi prostori tako tapetirani. Vrag naj vzame take tapete! Ako šuma že ne uduše, ga na tako spremembo, da človek res ne ve, od kod prihaja in kakšen je...«

»Človek bi mislil,« je začel Fandor, »toda sredi stavka je obmolnil, zakaj zdajci so se odprla vrata in doktor Chaleck je spet prižgal luč.«

Brž se je ogledal po sobi in stopil proti oknu; Juvu in Fandor sta se zbalata tistega trenutka, ko bo odgrnil zavese...

V roki je domačin držal samokres. Kaj bo neki storil, če ju najde tukaj? Brez dvoma bo streljal, misleč, da ima pred seboj vlomilec! Juvu je stisnil Fandorja za podleht, toda mladi mož je ostal miren.

Chaleck ni prišel k oknu; medtem pa, ko je stikal po sobi, je bilo slišati top in čuden šum, ki se je zdel, da prihaja iz stopnišča. Doktor Chaleck je kmalu spet odšel in pustil vrata odprta. Juvu in Fandor sta spoznala po čedalje močnejšem siju, ki je prihajal iz stopnišča, da preiskuje doktor vse sobe in povsod prižiga luč. Zdajci je spet vse utihnilo; Chaleck je bržčas svoj obhod končal, ne da bi našel kar koli sumljivega...

Zdaj sta naposled lahko Juvu in Fandor zapustila svoje skrivališče.

Po komisarjevem zgledu je sedel tudi časninar na tla in se pretegnil.

»Leziva na tla!« je priporočil Juvu.

»Če doktor Chaleck še enkrat pride in naju opazi, bo instinktivno držal samokres v višini glave — in krogle se bodo zasekale nad najinima glavama v okno ali zid.«

Čeprav je bilo Fandorju pri teh besedah malo neprijetno, vendar ni mogel oporekati logičnim Jovovim pripombam. Razen tega mu je pa kar prijalo, da se je lahko zleknil po tleh.

Komisar in časninar sta ležala še kakšne četrt ure za zastorom, ko sta pa slišala, da je doktor Chaleck od zunaj dvakrat zaklenil vrata delovne sobe in se vrnil v spalnico, sta si počestno oddahnila.

V sobi je postajalo čedalje svetleje.

Dalje pač ni smela ostati, zakaj vsak hip utegne oživet mesto — in pri belem dnevu jima pač ne bo mogoče uiti tako nevidno, kot sta prišla. Brž sta sklenila, da odideta.

»Zapustiva bojišče!« je zarenčal Juvu in vstal. Z največjo previdnostjo sta dvignila rebrače, odprla okno in izginila.

XXX

Zensko truplo

»Zgrešena stvar«, je flegmatično pribil Juvu.

Fandor, živahnejši in manj utrujen, je bil besen ko ris. Sanjal je bil o tem, kako bo priča Loupartove aretacije, kako bo lahko napisal imenitni članek, zdaj pa iz vee moke niti drobtinice kruha ne bo...

Ko je Juvu na poti v ulico Pigalle prijel Fandorja zaupno pod roko, je časninar dejal:

»Zgodilo se je tako, kakor sem preokoval: Jozefina nas je imela s svojim pismom za norca.«

»Nikar ne trobi takšnih oslarij!« je zagodel Juvu.

Toda Fandorja ni mogel tako zlepa ugnati:

»Saj sva bila vendar točno na mestu, pa se vendar ni nič zgodilo...«

Juvu je obstal in hudomušno požugal Fandorju s prstom:

»Fandor, nič več te ne poznam. Kam si pa svojo kritično pamet del in zakaj si hodil k meni v šolo? Kar praviš, je sicer res, toda pozabiti ne smeš, da je Jozefina sporočila dve važni stvari, ki ju je treba pač strogo ločiti: prvič, da pozna Loupart hišo doktorja Chalecka ko svoj žep — in da bo prišel v to hišo; drugič, da namerava vlomiti v blagajno. Prišel je, to sva videla na lastne oči; da pa ni vlomil, še zmerom ni dokaz, da tega ni nameraval.«

»Ti torej misliš, da iz kakršnega koli vzroka ni storil, kar je mislil?« je vprašal Fandor.

Kakor po navadi, se je Juvu tudi tokrat ognil jasnemu odgovoru.

»Dragi prijatelj, v takšnem primeru ne sme človek tako površno presojeti; na vse se moraš ozirati! Mi-dva veva samo to, da je Loupart prišel, da je hotel krasti — in da ničesar ukradel ni. Morda je tudi on mislil, kakor midva, da Chalecka ni doma; morda je celo opazil, da ga midva zasledujemo, in naposled se niti to ni izključeno, da naju je videl, ko sva se skrila za zastor... Ali ni mar doktor Chaleck sam slišal šuma ponoči? Saj je vendar prišel v delovno sobo in je kasneje vso hišo pretaknil!«

Fandor sploh ni odgovoril, temveč je opozoril komisarja na tri može, ki so tekli naravnost k njima.

»Kdo pa so ti ljudje?« je začudeno vprašal Fandor.

»Nočne lice...« je odgovoril Juvu.

»Tukaj v bližini je vse polno nočnih lokalov... Ali so pa nemara...« je zamrmral naposled.

Ko so prišli možje na kakšnih dvajset korakov blizu, sta dva obstala, eden je pa stekel k Juvu:

»Torej vas vendar najdem, gospod komisar!« je dejal prislec.

»Za čas božji, odkod ste se pa vi vzehi, Michel. Pa Henri in Leon sta tudi tu? Vsa moja letca brigada...«

»Torej, gospod komisar, kako je bilo?« je začel izpraševati radovedni nadzornik Michel. »Saj menda prihaja iz Frochota?«

Juvu se je zdržnil, potem je pa zamrmral:

»Le mirno kri! Odkod prihajate vi, Michel? Iz ravnateljstva?«

»Ne, iz devetega komisariata...«

»Kdo vam je le povedal, da sva bila midva v Frochotu?«

Ves zmeden je Michel odgovoril:

»Nu, saj smo vas vendar tamkaj videli... po tistih zadevi...«

»Kakšna zadeva?... Blagovolite govoriti malo manj skrivnostno!«

Polijski agent je bil tako presenečen, da se je še Juvu zmedel. Zato je ponovil svoje vprašanje:

»Kakšno zadevo mislite, Michel? Res ne vem, o čem govorite!...«

»Mi trije smo imeli nočno službo na cesti de la Rochefoucauld in smo tam čakali na povelje, da izvršimo racijo. Na pol smo dremali, na pol bedeli, ko je zdajci zapel telefon. Dvignil sem slušalko in slišal onkraj žice ženski glas, ki je obupano v smrtnem strahu venomer vzklikal: »Morilec! Na pomaganje, umoril me bo!...«

»No, in potlej?« je nestržno vprašal Juvu.

»Še preden sem izvedel, s katero telefonsko številko sem bil zvezan, je bila zveza prekinjena...«

»Ali ste poskusili vse, da bi izvedeli, kdo je klical?«

»Kakopak, gospod komisar. Čez dobre četrt ure sem izvedel, da je stražnico samo enkrat klical telefon. Povedali so mi, da je zahtevala zvezo številka 92-812, številka doktorja Chalecka v Frochotu...«

»Vraga, kaj pa to pomeni?« je vzkliknil Fandor.

»Ali ste potlej takoj klicali 92-812?« ga je prekinil Juvu.

»Pri priči! Toda javil se ni nihče več...«

Medtem, ko je Juvu premišljeval, je stražnik pripomnil:

»Zdaj je pa res že zadnji čas... če gre za kakšno hudodelstvo...«

Na njegovo začudenje se Juvu še malo ni podvil; zdajci je prijel Fandorja za roko in stopil z njim vstran.

»Ali ti kaj razumeš?« je vprašal.

»Prav ničesar!« je priznal Fandor.

Saj sva bila vendar v starem mestu in bi morala vedeti, če bi se bilo tam kaj zgodilo...«

»Jasno ko beli dan! Toda ta telefonski klic mi ne gre iz glave...«

»Veš kaj,« je dejal Fandor, »stopiva tja!«

»Prav!« je odgovoril Juvu. »Toda vsi ne, to bi zbudilo preveč pozornosti. Michel, vi greste z nama, Henri in Leon, vidva pa pojdita dremat na stražnico.«

Juvu, Fandor in Michel, vsak zatopljen v svoje misli, so se koj napotili v stari del mesta.

Ko so prišli do Chaleckove hiše, je Juvu pozvonil. Rezek glas zvone je moral zbuditi hišne prebivalce, če so še tako trdno spali. Minile so minute, toda nič se ni zganilo. Juvu je postal nestrpen.

Spet je pozvonil — in tiščal na gumb kar celo minuto...

Trenutek na to je nekdo naglo prišel po stopnicah navzdol, in energičen, globok glas za vratmi je vprašal:

»Kdo pa je? Česa želite?«

»Odpri!« je ukazal Juvu.

Mož, ki mu je bržčas tako zgoden obisk nagnal strah v pete, kakopak ni odklenil, temveč je celo še zapah za-

DVOJNI UŽITEK

Kopanje in Ki-Ki

BONBONI PROIZVOD: UNION ZAGREB

taknil. Potlej je še enkrat vprašal:

»Česa želite?«

»Odpri pri priči! Policija!...«

»Policija?« je začudeno vprašal glas izza vrat. »Kaj se je pa zgodilo?«

»Precej boste izvedeli,« je zaklejal Michel. »Tega vam ne moremo kar skozi vrata povedati; če bi bili morilec, bi ne delali takega šundra.«

Michelove besede so doktorja Chalecka očitno pomirile, zakaj previdno je odklenil vrata in pokukal skozi špranjo.

Na njegovo ponovno vprašanje, kaj hoče policija od njega, mu je Juvu na kraiko povedal takole:

»Telefonično smo izvedeli, da so v vaši hiši lopovi, morda celo morilec. Zato smo prišli...«

Doktor Chaleck, ki je stal za vrati v spalni obleki, je zmedeno in prestrašeno zajekal:

»Kaj pravite? Lopovi? Ali prav slišim... Gospodje, prosim vas, vstopite, preiščite brž hišo.«

Ko so vsi trije vstopili v predsobo, je Chaleck dejal:

»Morilec, pravite? Koga neki bi pa naj pri meni umorili? Saj sem v vsej hiši sam...«

Fandor, Juvu in Michel so se začudeno spogledali.

Vsi so bili razburjeni, samo Juvu, ki je bil vajen takih in še drugih skrivnostnih zadev, je mirno in s poudarkom dejal:

»Nikar ne izgubljam časa, gospod doktor! Kasneje vam bom vse pojasnil. Najprej moramo preiskati hišo od vrha do tal... Mislim, da ste prepričani o tem, da smo pošteni — in da smo res v policijski službi.«

Doktor Chaleck je smeje se odgovoril:

»Gospod komisar Juvu, vas pač ves Pariz pozna; sram bi me bilo, če bi vas tudi jaz ne. Moja hiša in jaz sam sva vam na razpolago... Vnaprej pa že trdim, da gre prav gotovo za pomoto, toda kljub temu vas prosim, da preiščete vso hišo. Vodil vas bom...«

Juvu, Fandor in Michel so stopili za domačinom v pritične prostore. Ker niso našli tu ničesar sumljivega, so krenili v prvo nadstropje.

Kmalu bomo gotovi, gospodje, je dejal doktor Chaleck. »Tukajje so samo še trije prostori: kopalnica, delovna soba in spalnica, iz katere sem pravkar prišel.«

»Oglejmo si kopalnico,« je dejal Juvu.

Ogledovanje je bilo hitro pri kraju. Ko so se zgodnji gostje vrnili iz sobe na stopnišče, je odprl doktor Chaleck druga vrata.

»Moja delovna soba,« je dejal, in z roko povabil gospode, naj vstopijo. Komaj je pa Fandor stopil v sobo, ki je šele pred kratkim ždel v njej za zastorom, je ves prestrašen odko-čil in kriknil:

»Sveta nebesa! To je strašno...«

Juvu, Michel in doktor Chaleck so se kar opotekli.

V sobi je bilo vse narobe.

Stoli so ležali po tleh — in prav lahko je bilo sklepati iz tega, da se je tu bil boj na življenje in smrt. Ena stran pisalne mize je bila razbita, polovico zastora je bilo odtrganega mala plinska pečica nad kaminom je bila razbita...

Na prvi pogled se je Fandorju zdelo, da vidi na preprogi mlako strjene krvi, ki vodi od okna do pisalne mize... Ko je stopil bliže, je razločil, da leži na tleh žensko truplo, popolnoma razmesarjeno in krvaveče iz mnogih ran.

Brž je stekel k neznanki in ji potipal žilo.

»Mrtva!« je zamolklo dejal.

»Že več ur je mrtva,« je dalje ugotovil.

»Telo je že mrzlo!... Kri je strjena!... Nihče ne sme iz hiše!« je ukazal Juvu.

Medtem ko sta njegova tovariša z groza opazovala prizorišče smrti, je komisar mirno pregledal sobo in si nekaj zapisoval:

Sam s seboj je glasno govoril:

»Telefonska zveza je prekinjena... med žrtvijo in morilcem je moral biti strašen boj... Aha, vlom je bil vzrok krvavega dejanja...«

»Vlom?« je vprašal dr. Chaleck zmedeno in stopil nekaj korakov bliže.

»Da, vlom,« je pritrđil Juvu. »Poglejte, doktor, jeklena kasetna leži na-

Ledenik

»Gospod kapitan, ali me lahko malo potolažite?«

»Kaj pa se je zgodilo, milostljiva gospa?«

»Recite mi, dragi gospod kapitan, kaj bi se zgodilo, če bi naša ladja trčila ob ledenik?«

»No, da, ledenik bi šel svojo pot naprej, kakor bi se nič ne zgodilo.«

»Prav lepa hvala! Če je tako, potem sem pomirjena!«

Sodobno

Gospod: Povejte mi, gospodična, zakaj se dame tako redko zahvalijo, če jim kdo prepusti prostor v cestni železnici?

Dama: To pride od tega, ker se tako redko najdejo takšni gospodje, ki bi odstopili damam svoj sedež.

Moč navade, ali kako se družina kaznilniškega čuvaja zabava v morskem kopalšču.

Humor

Šolsko vprašanje...

Učitelj: »Če posodim tvojemu očetu dve sto dinarjev pod pogojem, da mi jih vrne v mesečnih obrokih po štiri-deset dinarjev, koliko mi bo po dveh mesecih še dolžan?«

Učenec: »Dve sto dinarjev.«

Učitelj: »Nezadostno! Nič ne znaš računati!«

Učenec: »O prav dobro znam, gospod učitelj, ker vendar poznam svojega očeta!«

Opomini

»Srček, zakaj še nisi odprl priporočene pisma, ki nam ga je poštar prinesel že z jutranjo pošto.«

»Ali ljubček, saj ni potrebno! Vse-bina tega pisma mi je tako dobro znana, le da je vsak dan bolj groba in bolj nespodobna!«

Nesporazum

»Neka dama želi z vami govoriti, gospod ravnatelj!« je rekel vajenec.

»Kakšna pa je?«

»Videti je čedna, za moj okus celo prav čedna!«

»Naj vstopi!«

Ko je dama zapustila pisarno, je ravnatelj poklical vajenca.

»Ti imaš pa čudovit okus,« je rekel ravnatelj.

»Mislim sem pač, da utegne biti vaša gospa,« je plaho rekel vajenec.

»Saj je tudi res bila,« je ravnatelj nejevoljno zamrmral.

Oblježni prepiri

Kregali so se. Kaj takega se primeri tudi v najboljših družinah. Kregali so se zaradi nove večerne obleke. Mlada žena je ihtela:

»Ti si pozabil, kaj mi dolguješ!«

»In ti, ti si popolnoma pozabila, kaj sem dolžan tvoj šivilji!«

bleh, razbita je in vsebina je raztresena po lleh...«

Medtem ko je doktor Chaleek glasno jadikovaje skočil h kaseti, so Juve, Fandor in Michel previdno dvignili žensko truplo.

»Kako je le lopov umoril to žensko?« se je glasno vprašal Fandor, ko si je mrtvo žensko bliže ogledal. Po vsem telesu so bile rane, druga pri drugi...

»Bog sam si ga vedi!« je odgovoril Juve.

Potlej se je obrnil k Chaleeku in dejal:

»Tak pomirite se vendar! Rad bi vas vprašal še kakšno podrobnost... Ali si lahko razlagate, kaj se je tukaj zgodilo?«

Doktor Chaleek je pravkar mehansko razvezal siv platnen zaključek, ki je v njem spravil denar. Z grozo je opazil, da je prazen.

Njegov obraz je bil od razburjenja bled ko zid.

»Ničesar vam ne morem reči, prav ničesar!« je celjaje izdaval. »In kdo, za božjo voljo, je ta nesrečna ženska? Še nikoli je nisem videl!«

Fandor, ki se je še zmerom ukvarjal z mrtvo žensko, je zdajci opozoril Juve na nenavadno majhen čevljič, ki je ležal v kotu.

»Bržčas kakšna imenitna dama,« je dejal.

»Resda,« je odgovoril Juve in prijel doktorja Chaleeka za ramena.

»Mogoče vaša prijateljica?« je vprašal. »Kakšna vaša ljubica? Vraga! Ne tajite vendar...«

»Kaj naj tajim?« je ogorčeno dejal doktor in se energično izvil Juve. »Ničesar ne morem tajiti, ker se nobene krivde ne zavedam. Ali me hočete mar obdolžiti? Še sanja se mi ne, kaj se je tu zgodilo. Saj vendar vidite, da so me oropali...«

»Ali ta ženska res ni bila vaša ljubica?« je trmasto ponovil Juve svoje vprašanje.

»Ne! Te ženske sploh ne poznam...«

»Morda kakšna vaša pacientka?...«

»Ne ukvarjam se s prakso!...«

»Morda kakšna obiskovalka?«

»Nikogar še ni bilo danes pri meni...«

»Ali je morda to vaša gospodinja?«

»Tristo rogatih! Sam stanujem v tej hiši, to sem vam že povedal.«

Zdajci se je vtaknil Fandor vmes.

»Dovolite, gospod doktor,« je dejal, »vežna vrata so bila zaključena. Ta ženska vendar ni mogla skozi ključavnico v hišo. Njene navzočnosti si pač ne moremo drugače razlagati, ko tako, da je prišla k vam in je pri vas ostala...«

»Prisežem vam,« je razdraženo vzkliknil doktor, »da nikogar nisem sprejel, da nocoj ni bilo nobenega človeka pri meni... da te ženske še nikoli nisem videl!...«

»Oglejte si jo vendar bliže!« je silili komisar.

V starih časih so smatrali blazne ljudi za hudodelce

V starem, srednjem in tudi novem veku so smatrali blazne ljudi za hudodelce, ne pa za bolnike, kakor danes. Posebne zavode za umobolne smo dobili šele sredi 19. stoletja. Vse do takrat pa so take ljudi metali v ječe ali jih zapirali v temne vlažne kleti. Zblaznelega človeka so trdo povezali z vrvo, ga pretepal in mučili. Marsikdaj so bili ljudje sami krivi, če je bolnik zdivjal. Čim so zapazili na njem nenormalne znake, so ga začeli držati in se iz njega norčevati. Trdno so bili prepričani, da ga je obsedel hudič. To mnenje je držalo med preprostim ljudstvom vse do našega stoletja in je takšno ponekod še danes. Ker so mislili, da se je naselil v blaznem človeku hudič, se je takega človeka vse balo. Rimljani so takoj prekinili zborovanje, če je v njihovi sredi začela koga lomiti božjast.

Mnenje, da človeka obsede hudobni duh, je po vojni skoro popolnoma izginilo. Našli bi morda še kje v odljudnih krajih možička ali ženičko, ki bi to še verovala, morda celo prepričana, da sta videla na lastne oči, kako je hudobni duh divjal po človeku. A tudi po velikih mestih ta vera se ni popolnoma izginila. Še letos meseca marca se je na Dunaju pod okriljem nekega društva (Canisius?) vršilo predavanje o izganjanju hudiča iz človeškega telesa. Govornik je vehementno pobijal dvome o naselitvi hudobnega duha v človeku. Pa ne samo v človeka, tudi v žival se naseli hudobni duh. A najraje gre v človeka, ki je bil kdaj od koga proklet. Hudobni duh se posebno boji blagoslovljene vode. Čim obsedenega človeka poskropimo z blagoslovljeno vodo, začne le še bolj tuliti in divjati. Hudiča je mogoče izgnati iz človeka samo s posebnimi molitvami itd.

Pa ne samo kristjani, temveč tudi pagani in divji narodi so hudobne duhove izganjali iz človeka s čarovništvom, kristjani z molitvami.

Zdravljenje duševnih bolnih je še danes velika nerazrešena uganka. Zato ni prav nič čudno, če so se ljudje nekoč posluževali takih sredstev proti blaznim. Čarovnik je bil navadno človek z nekoliko bolj bistro glavo. Njemu in njegovim črnim bukvam je verovalo nevedno ljudstvo. Na Francoskem imajo še danes ohranjeno sliko, ki predstavlja človeka oblečenega v ovčji

kožuh in ima na obrazu grdo masko. Tako napravljeni čarovniki so plesali in delali neumnostni okrog blaznega človeka. Upali so, da se bo hudobni duh prestrašil in zbežal iz človeka. Pa še nešteto drugih primerov bi mogli navesti.

Umobolnice smo dobili šele v sredi 19. stoletja. V Evropi je bil zdravnik tisti, ki se je začel boriti za pravice teh nesrečnežev. Na svojem lastnem prijatelju, ki je zblaznel, je prišel do prepričanja, da je blaznost prav tako samo telesna bolezen kakor vse druge bolezni, ki napadejo človeka. Tudi njegova borba za uveljavljenje svojega prepričanja je naletela na hude odpore. Bog ve zakaj se človek vedno in v vsaki dobi tako brezobzirno brani sprejeti nove ideje, pa če so te še tako človekoljubne. In vendar je še vsaka taka ideja prodrla.

Nekako istočasno kakor v Evropi se je tudi v Ameriki dvignil klic po zaščiti umobolnih. Neke učiteljica se je prva zavzela zanje. Prepotovala je vso Ameriko in prepričala guvernere vseh 32 držav, da je blaznost bolezen, ki potrebuje nege in zdravljenja in da je zato nujno potrebno, da se zgradijo zanje posebna zavetišča. Njeno delo je imelo uspeh. Po vsej Ameriki so se začele graditi umobolnice.

Pri blaznem človeku je poleg motnje v možganih najbolj prizadeto živčevje. To se pozna najbolj pri prebavi, ki dostikrat, dokler traja napad, popolnoma odpove. Trebušni živci in mišice ne delujejo. Bolniku je mogoče pomagati le z velikimi in močnimi dozami odvajalnega sredstva. Toda duševnih bolnih imamo toliko vrst, da ni mogoče govoriti o eni sami, čeprav se dostikrat duševno slično manifestirajo. Nekateri duševne bolezni so podedovane, druge so žalostna posledica že kake druge bolezni. Najbolj žalostni so primeri blaznosti pri mladih, nedolžnih ljudeh. Njihov stari ali prastari oče je bil okužen s kako spolno boleznijo. Taki starši imajo dostikrat popolnoma zdrave otroke, pri vnuhkih pa se pojavijo posledice bolezni starega očeta, ki ga dostikrat še poznali niso! Prevelika žalost, preveliko veselje, nenadno razburjenje ali strah, pa so zunanji vplivi, ki lahko povzročijo začasno, pa tudi trajno blaznost.

L. Megličeva.

Tudi Vi

SI ŽELITE ZNANJA, ŽELITE KAJ KUPITI ALI KAJ PRODATI.

DO VSEGA TEGA PRIDETE NAJLAŽE IN NAJHITREJE POTOM MALIH OGLASOV V »DRUŽINSKEM TEDNIKU«.

ČE ŽELITE KAKŠNIH POJASNIL ZAŠTRAN NAŠIH CEN ALI PA ČE IMATE KAKRSNOKOLI DRUGO VPRAŠANJE GLEDE NAŠIH MALIH OGLASOV, PIŠITE NA OGLASNI ODDELEK »DRUŽINSKEGA TEDNIKA«. ODGOVORILI VAM BOMO TAKOJ IN POPOLNOMA BREZPLAČNO.

Zapomnite si še to: **NAŠE CENE SO ZMERNE IN ČASU PRIMERNE.**

POZOR GOSPODINJE!

Najeoneje ste postreženi s **KURIVOM** pri trdkih

RUDOLF VELEPIC

trgovina s kurivom **LJUBLJANA VII.** Sv. Jerneja cesta 25

TELEFON 2708

Prvi poskus stalni odjem!

Najboljša oblačila v odlični izdelavi kakor lister, kaša, buret itd. kupite izredno poceni pri

PRESKERJU Sv. Petra c. 14

Ponovno znižujemo cene

62895 - 9193
Najnovejši model. Čevljički iz belega lanenega platna, modro kariran vzorec. Prej so stali Din 49,—, sedaj samo Din 39,—.

1195 - 9552

59 39
Eleganten čevljiček za zadrgo iz belega panama, kombiniran z lakom. Ponovno smo mu znižali ceno od Din 59,— na Din 39,—.

Rata

Za družbo za popoldne in zvečer. Kombinacija lanenega panama in modrega semiša. Znižana jim je že itak nizka cena Din 59,— na Din 39,—.

MALI OGLASI

Mali oglasi socialnega značaja računamo po 25 par za besedo, trgovske in podobne pa po 50 par za besedo. Preklic in trgovsko-obrtniški oglasi, ki nimajo prodajnega značaja, stanejo po 1 Din za besedo. — Za vsak mali oglas je treba še posebej plačati davek v znesku 150 Din. Kdor želi odgovor, dostavo po pošti ali če ima oglas šifro, mora doplačati še 3 Din. — Mali oglaš se plačuje vedno vnaprej, in sicer po poštni nakaznici, po poštni položnici na ček račun »Družinski tednik« uprava, Ljubljana 15.393, ali pa v znakah obnema z naročilom.

Informacije

Vsaka beseda 1 Din. Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

POPOLNE SERIJE jugoslovanskih znamk kupim. Ponudbe z oznabo cene in količino serij na upravo lista pod »Samo prvovrsten filatelistični material«.

INTIMNI ŽENSK: KOLEDAR, velikost notesa, 180 strani, mora imeti vsaka dozorla žena, da se pouči, kako se lahko brez fizične ali moralne škode na verako in medicinsko neoporečen način trajno izogiba spočetju. Po povzetju Din 20,—. Zaloga v Ljubljani: Kati Voda, Medvedova 8; dobi se tudi v Učit. knjigarni in v trafikah nasproti »Rio«, Slamiča in v trafikah na Tyrševi c. 53.

POTNIKA Z AVTOM, ki potuje po Sloveniji in se ustavlja tudi po vaseh, prosim za obvestilo, če lahko vzame s seboj sopotnika in koliko računa kilometer. Dopolje prosim na upravo pod »Reklama akcija«.

Dopisovanje

Vsaka beseda 25 par. Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

SIMPATIČNA DAMA, v življenju nesrečna, želi znanja z dobro situiranim gospodom, ki bi ji bil pripravljen pomagati. Samo resne ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod šifro »Samostojna«.

MLADENKA, stara 26 let, želi resnega znanja z gospodom, stariim do 30 let. Le resne ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod »Varana v ljubeznic«.

MLADENIC star 29 let, srednje postave, značajen, samski, želi znanja z mlajšo gospodico. Ponudbe pod šifro »Sigurna eksitencija«.

MLAD SIMPATIČEN GOSPOD si želi znanja z ravno tako simpatično gospodico iz boljše družine, staro 29 do 35 let. Pogoj dobra vzgoja, plemenit značaj in inteligenca. Ponudbe na »Družinski tednik« pod šifro »Simpatično dekice«.

StanoVANJE

Vsaka beseda 25 par. Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

ZNANJA ŽELI po dopisovanju mlad gospod, srednje postave, muzikalen, s sigurno bodočnostjo, z mlajšo gospodico, z nekaj kapitala v svrhu kasnejše ženitve. Cenjene dopise na upravo lista pod šifro »Hrepenenje«.

SOBO išče soliden gospod, lepo opremljeno, svetlo in zračno, v centru mesta, po možnosti tudi z uporabo kopalnice. Ponudbe na upravo pod »Strogo separirano«.

STALNO STANOVANJE iščejo tri odrasle osebe; večjo sobo, kuhinjo, šrambo in prikljine. Naslov v upravi »Družinskega tednika«.

Prodajamo tudi na dolgoročno odplačilo po nepovišanih cenah

Remington model »Junior« je mali v kovčegu, lepo opremljen — družinski — potniški in pisarniški stroj. Nizka cena dovoli vsakomur, da si ta pisalni stroj takoj nabavi. Zahtevajte ponudbo, prospekte in neobvezno predavanje od:

Gen. zast. Remington tvornice tt. **MATADOR**, Zagreb, Ilica 5
Zastopnik za Ljubljano in okolico: Ivo Klarič, Ljubljana, Kolodvorska 28/II.
Razstava in prodaja strojev: Tehnik, J. Banjai, Ljubljana, Miklošičeva 20
Tel. 34-19

Remington

15 novih modelov vodi zopet na trgu pisalnih strojev

Prodajam

Vsaka beseda 25 ali 50 par. Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

POHISTVO. Več šperanih sob na zalogi, orehova korenina, od 3.400 Din naprej. Kuhinjske kredence od 370 Din naprej pri Lancoč D. Wolfova 12.

Tako zadovoljni kakor so drugi, boste tudi vi, če naročite prvotno uro budilko s sliko prebudežne Marije z Brezij, izdelava v naravnih barvah je tako okusna in lična, da bi že zato ne smela taka ura manjkati v prav nobeni hiši. Še posebno privlačnost je Marija, ki gleda izra Goré na nas, ki pričakujemo njene tolažbe. Ure so okusno izdelane, so trpežne in zelo poceni. Prvovrsta Din 107,—, Din 95,— in Din 87,—. Naročite po dopisnici z navedbo natančnega naslova. Poljsem takoj po povzetju. Še priporočla Zdravko Rant, urar, Jasenice-Fužine.

Kozmetika

Vsaka beseda 25 par. Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

IZPADANJE LAS IN PRHLJAJ prepreči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 40,—. — Po pošti razpošilja parfumerija Nohillor, Zagreb, Ilica 34.

LEPE DEKLISKE PRSI dobi lahko vsaka žena tudi v najtežjih slučajih že v kratkem času, če se masira s čudežnim eliksirjem »Eau de Lahore«. 1 steklenica z natančnim navodilom stane Din 40,—. — Po pošti razpošilja parfumerija Nohillor, Zagreb, Ilica 34.

BARVANJE LAS ni več potrebno pri strokovnjakih, ker si jih z Oro-barvo za laso, ki jo dobite v črni, rjavi, temnorjavi, svetlorjavi in plavi barvi, lahko vsakdo sam barva in je postopek zelo enostaven in stalnost barve zagotovljena. 1 garnitura z navodilom stane Din 30,—. — Po pošti razpošilja parfumerija Nohillor, Zagreb, Ilica 34.

ESENCA IZ KOPRIV je že davno preizkušeno najboljšo in najzanesljivejše sredstvo proti prhljajem in izpadanju las. Slabi in zanemarni lasje dobe v najkrajšem času mladostno bujnost in lesk. Steklenica z navodilom Din 30,—. — Naroča se pri: Nohillor-parfumeriji, Zagreb, Ilica 34.

Kurja očesa,

trdo kožo in zarasle nohte Vam brez bolečin odstranimo ter noge strokovnjaško zmasiramo v naši pedikuri. Obiščite nas, prepričajte se!

Nega nog. 10 Din!

Rata

Ljubljana, Selenburgova 7